

Univerzita Karlova

Pedagogická fakulta

Katedra pedagogiky

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

Portfolio profesního rozvoje Michaely Imrové

Portfolio of professional development Michaela Imrová

Michaela Imrová

Vedoucí práce: PhDr. Michal Zvírotsky, Ph.D.

Studijní program: Specializace v pedagogice

Studijní obor: Učitelství praktického vyučování a odborného výcviku

2019

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci na téma Portfolio profesního rozvoje vypracovala pod vedením vedoucího práce samostatně za použití v práci uvedených pramenů a literatury. Dále prohlašuji, že tato práce nebyla využita k získání jiného nebo stejného titulu.

Chomutov 15. 11. 2019

.....

podpis

Děkuji panu doktoru Zvírotskému za jeho podporu během celého studia, kterou vyjadřoval svým vysoce profesionálním a lidským přístupem.

ANOTACE

Hlavním cílem a obsahem této bakalářské práce je zpracování Portfolia profesního rozvoje autorky této práce Michaely Imrové. Celá tato práce je zpracována v 10 povinných statích, kdy jednotlivé statě se zabývají specifickými oblastmi profesního rozvoje učitele odborného výcviku a praktickou částí. Tato práce se také zabývá otázkou propojení jazyků s odborným výcvikem, kdy žáci získávají v zahraničí nejen jazykové dovednosti. Hlavním cílem praktické části je případová studie Páteřní školy Ústeckého kraje – Střední odborná škola energetická a stavební, Obchodní akademie a Střední zdravotnická škola, Chomutov. Materiály a data k vytvoření případové studie byly získány z oficiálních dokumentů školy a řízeným rozhovorem s vedením školy.

KLÍČOVÁ SLOVA

Profesní rozvoj učitele, zahraniční stáž, odborný výcvik, cizí jazyk, odborná praxe v zahraničí, požadavky pracovního trhu, evropský trh práce.

ANNOTATION

The main aim and content of this thesis is to elaborate the Portfolio of professional development Mrs. Michaela Imrová. All this work is elaborated in 10 compulsory essays, where individual essays deal with specific areas of professional development of teacher of vocational training and practice. This thesis also deals with the question of interconnection of languages with vocational training, when pupils obtain not only language skills abroad. The main objective of the practical part is a case study of the School in Ústí Region - Secondary Vocational School of Energy and Construction, Business Academy and Secondary Medical School in Chomutov. The study materials and data were obtained from official school documents and controlled interviews with the school management.

KEYWORDS

Teacher's professional development, internship abroad, vocational training, foreign language, professional experience abroad, labor market requirements, European labor market

Obsah

1	Předmluva.....	6
2	Profesní životopis	8
3	Získávání nových zkušeností v zahraničí	12
3.1	Zahraněční stáže školy	12
3.2	Zahraněční stáž oboru strojník požární techniky.....	12
3.2.1	Jazyková a odborná příprava na stáž	13
3.2.2	Program samotné stáže	14
3.2.3	Jazykové znalosti, setkání s realitou.....	18
3.2.4	Důležitost cizího jazyka.....	19
4	Seznam prostudované odborné literatury vážící se k předmětu studia.....	20
5	Konspekt knihy.....	21
5.1	Argumentace výběru knihy.....	21
5.2	Konspekt odborné publikace	22
5.3	Kapitoly	23
5.3.1	Kapitola první – Stát se elektrikářem	23
5.3.2	Kapitola druhá – Instalace elektřiny	23
5.3.3	Kapitola třetí – Být připravený pro prvního zákazníka	23
5.3.4	Kapitola čtvrtá – Domácnost	23
5.3.5	Kapitola pátá – Světlo	24
5.3.6	Kapitola šestá – Bezpečnost	24
5.3.7	Kapitola sedmá – Jak na chytrý svět	24
5.4	Závěr	24
6	Profesiografický rozbor učitele praktického vyučování	26

6.1	Úvod.....	26
6.2	Profesiografický rozbor pedagogického pracovníka	27
6.3	Profesiografický rozbor učitele praktického vyučování	28
6.3.1	Všeobecná charakteristika profese učitele praktického vyučování	28
6.4	Požadavky na učitele praktického vyučování	29
6.5	Souhrn povinností učitele praktického vyučování	31
6.6	Pracovní podmínky učitele praktického vyučování	33
6.7	Závěr	34
7	Případová studie školy	36
7.1	Úvod.....	36
7.2	Teoretická východiska a vymezení problému.....	36
7.3	Základní popis případu a jeho historie.....	37
7.4	Spolupráce s firmami	39
7.5	Obory a obsah výuky	40
7.6	Analýza počtu studentů.....	41
7.7	Vývoj zaměstnanců.....	44
7.8	Projekty.....	44
7.9	Hospodaření školy	46
7.10	Organizace školy	47
7.11	Prezentace školy	48
8	Závěrečná úvaha o vlastním studiu	49
9	Příprava na výukovou lekci	53
10	Seznam literatury	57
11	Přílohy	60

1 Předmluva

Téma „Portfolio profesního rozvoje“ jsem si vybrala z několika důvodů. Tím stěžejním je zapojení a propojení cizích jazyků, a to nejen do teoretické výuky, ale i do praktického vyučování (odborný výcvik). Současná doba přináší velké možnosti pro absolventy všech studijních oblastí, práci v zahraničí a to nejen v rámci Evropské unie, ale i v zemích mimo EU. V této bakalářské práci chci představit propojení své profesionální pedagogické práce v teoretické a praktické výuce žáků.

Jako hlavní pilíř své práci vidím propojení výuky cizích jazyků v teorii a na odborném výcviku, neboť možnosti, které současná doba přináší žákům, a to nejen během studia, ale hlavně po studiu v zahraničí, kde je v současnosti velký zájem o odborníky různých profesí. Má práce je zaměřená na přípravu cizího jazyka a propojení teorie a odborného výcviku v jeho výuce. Důkladná příprava žáků je klíčem k uplatnění na trhu práce v ČR i v zahraničí.

Cílem je poukázat na důležitost přípravy cizích jazyků u žáků ve středním odborném školství. Nedostatek odborných kapacit v celé Evropě představuje velký zájem o odborníky v různých oborech, proto je příprava žáků ve výuce cizích jazyků důležitá a prioritní, pokud se žáci chtějí uplatnit na evropském trhu práce. Znalost cizího jazyka je vstupenka na trh práce v Evropě.

Jazyková příprava žáků je v současnosti velice obtížná, neboť žáci nejeví velký zájem nejen o výuku jazyků, ale ani o výuku ostatní předmětů. Prioritní je žákům přiblížit fakt, proč je výuka důležitá a kam bude směřovat. Mezi další neméně důležité cíle je žáky motivovat a propojovat co nejvíce teorii s odborným výcvikem. Škola ESOZ Chomutov nabízí svým žákům během studia absolvovat zahraniční stáže v zemích Evropské unie.

Při psaní této bakalářské práce jsem si uvědomila důležitost propojení výuky cizích jazyků a praxe, neboť právě současní žáci jsou našimi pokračovateli a je nutné jim předat co nejvíce zkušeností, aby jejich uplatnění na evropském trhu práce bylo co nejlepší a nejširší.

Motto:

„Cizí jazyk nám nenabízí pouze jiná slova, ale jiný svět.“

Jan Vrba

2 Profesní životopis

Osobní údaje

Datum a místo narození: 6. března 1976 Chomutov

Vzdělání

2016- nyní Univerzita Karlova, Pedagogická fakulta
- Bakalářský studijní program: Učitelství praktického vyučování a odborného výcviku

2004-2006 Univerzita J. E. Purkyně – doplňkové pedagogické studium

1998-1999 Akademie J. A. Komenského – studium anglického jazyka

1990-1994 Střední průmyslová škola sklářská Nový Bor
výtvarné zpracování skla

Pracovní zkušenosti

2013- nyní ESOZ, Střední škola energetická a stavební, Obchodní akademie a střední zdravotnická škola, Chomutov
- učitelka anglického jazyka
- třídní učitelka

2013-2014 Kebek, Chomutov, spojovací materiál, komponenty vzduchotechniky
- referentka oddělení nákupu
- kontakt se zahraničními dodavateli a zákazníky
- objednávání materiálu pro výrobu
- zajišťování skladových zásob

- 2012-2013 Základní škola Březno
- učitelka anglického jazyka a výtvarné výchovy
- 2012-2015 Parole, vzdělávací agentura, Chomutov
- lektorka anglického jazyka
- 2006-2012 Základní škola Mutějovice
- učitelka anglického jazyka a výtvarné výchovy
  - třídní učitel
- 2003-2006 Obecní úřad Mutějovice
- lektorka anglického jazyka
  - vedení počítačových školení
- 1/2003-7/2003 Walter a.s., Praha
- referentka oddělení nákupu
  - kontakt se zahraničními dodavateli a zákazníky
  - objednávání materiálu pro výrobu
  - zajišťování skladových zásob
- 1999-2002 Studijní pobyt USA
- 1998-2002 PÚPP (Pražský ústav památkové péče)
- laborantka
- 1995-1997 Pobyt ve Velké Británii
- 1994-1995 Impro (projektová firma)
- referentka administrativních prací

Zkoušky

1994	Maturitní zkouška
1996	Řidičský průkaz skupiny B
2005	Státní jazyková zkouška z anglického jazyka
2011	First Certificate in English - zkouška z anglického jazyka (úroveň B2)
2016	Certificate in Advanced English - zkouška z anglického jazyka (úroveň C1)

Odborná školení

1997	Tyrkys, škola kultury podnikání v cestovním ruchu - průvodcovská činnost
2000-2002	School of continuing education (USA), škola cestovního ruchu Travel Geography
2002	School of continuing education (USA) Microsoft Frontpage 2000
2004-2006	Masarykova obchodní akademie Rakovník-počítačová školení
2004	Výtvarné techniky - mramorování
2004	Express Way of Learning
2004	Výraz a prožitek ve výtvarném projevu dětí
2004	Výtvarné techniky - Vánoční inspirace
2004	Počítačové školení - PowerPoint
2005	Kurz instruktorů školního lyžování
2005	Počítačové školení - Publikování na internetu
2005	Posuzování kvality vzdělávání - cesta od tradičního vyučování k efektivnímu učení

2005	Výtvarné techniky - Vánoční ozdoby z pedigu
2005	Rámcový vzdělávací program pro pedagogické sbory
2005	Počítačové školení - Počítačová grafika a digitální fotografie
2007	Kurz pro instruktory školního lyžování
2007	Výtvarné techniky - Ozdoby, figurky a přáníčka ze slámy
2010	Učitelská angličtina - využití písniček a říkanek v hodinách angličtiny
2012	Základní neodkladná resuscitace a první pomoc dětí a dospělých
2012	Netradiční výtvarné techniky - PetART
2017	Hodnotitel ústní zkoušky

3 Získávání nových zkušeností v zahraničí

3.1 Zahraniční stáže školy

Střední odborná škola energetická a stavební, Obchodní akademie a Střední zdravotnická škola, Chomutov (ESOZ) organizuje již 15 let pravidelné zahraniční stáže pro své žáky v různých oborech. Každoročně vycestuje zhruba 40 žáků v rámci projektů Erasmus či Interreg. V rámci těchto zahraničních stáží žáci získávají nové zkušenosti a dovednosti ve svých oborech, které před tím teoreticky studovali, a zároveň posilují odvahu hovořit cizím jazykem, přesně jak zdůrazňují Kalhous a Obst: *„Předpokladem úspěšné pedagogické práce je, aby teoretické vědomosti žáků byly funkčně propojeny s jejich praktickou činností, jak na úrovni teoretických řešení problémů, nových situací apod., tak i při uplatňování vědomostí v praktických činnostech, při osvojování psychomotorických dovedností.“*¹. Účast na zahraničních stážích posiluje v žácích motivaci, proč se učit cizí jazyk. Při stážích skutečně poznávají, že znalost cizího jazyka je potřebná a důležitá. Během zahraničních stáží dochází k propojení odborných znalostí, cizího jazyka a také kultury dané země. Žáci poznávají odlišnosti kultur a také se přímo zapojují do reálného života v cizí zemi, byť pouze na krátký čas. Zahraniční projekty mají velký motivační vliv na mladé žáky středních škol, neboť sami na vlastní kůži poznávají jiné kultury, nové technologie, cizí řeči a samozřejmě poznávají také i skutečný život v cizině. Takovéto zkušenosti mají na mladé lidi velký vliv při výběru zaměstnání v budoucnu. Získané odborné a jazykové kompetence zvyšují kvalifikaci žáků a tím také zvyšují jejich hodnotu na trhu práce.

3.2 Zahraniční stáž oboru strojník požární techniky

Střední škola ESOZ Chomutov pořádala za podpory Fondu malých projektů v Kooperačním programu ČR – Sasko Interreg V-A a ve spolupráci s „Landesfeuerwehr und Katastrophenschutzschule Sachsen, Nardt Elsterheide Hoyerswerda“ zahraniční odbornou stáž pro žáky 3. ročníku oboru vzdělávání strojník požární techniky. Tato stáž se

---

¹ KALHOUS, Zdeněk. Školní didaktika. Olomouc: Vydavatelství Univerzity Palackého, 1998. ISBN 80-706-7920-4

konala v termínu od 6. března do 17. března 2017 v partnerské státní škole pro požární a civilní ochranu spolkové země Sasko ve městě Hoyerswerda. Zahraniční odbornou stáž absolvovalo 6 žáků, 2 učitelé odborných předmětů požární ochrany (příslušníci Hasičského záchranného sboru Ústeckého kraje) a také 2 učitelé odborných předmětů požární ochrany ze školy ESOZ Chomutov. Při přípravě této stáže se pedagogové z obou partnerských škol domluvili na odborných a volnočasových aktivitách a společnými silami připravili program pro aktéry této stáže. Hlavním cílem této stáže bylo společná praktická a teoretická činnost a společný volnočasový program žáků obou partnerských škol. Během této zahraniční stáže došlo k prohloubení odborné spolupráce s partnerskou školou, k porovnání metod vzdělávání, k porovnání materiálního zabezpečení a také k získání nových zkušeností a dovedností v oboru požární ochrany u našich sousedů v Sasku. Neméně důležitou součástí tohoto projektu bylo také poznávání cizího jazyka a poznávání kultury spolkové země Sasko. Žáci i pedagogové z ESOZ Chomutov byli ubytováni na internátě školy ve městě Hoyerswerda. Účastníci stáže měli možnost během svého pobytu využívat veškeré možnosti internátu a to především kulturní místnost a fitness centrum. Byli ubytováni ve dvoulůžkových pokojích s veškerých sociálním příslušenstvím. Stravování bylo zajištěno partnerskou školou ve školní jídelně. Během víkendu se účastníci stravovali v restauracích společně se svými zahraničními partnery.

3.2.1 Jazyková a odborná příprava na stáž

Celý tento projekt začal již dva měsíce před tím, než žáci společně se svými pedagogy odjeli do zahraničí. V prostorách školy se žáci jedenkrát týdně scházeli, aby získali potřebnou odbornou slovní německou i anglickou terminologii z oboru, který studují. Během přípravy se žáci seznámili nejen s odbornými slovíčky, ale také se společně s pedagogy seznamovali s kulturou německého Saska. Jazyková příprava probíhala formou doporučených česko-německých a česko-anglických společných jazykových her a týmové práce při sestavování programu stáže pro volný čas. Určitá část jazykové přípravy byla věnována seznámení se s partnerskou organizací, jejímu zaměření a oborům vyučovaným v této škole. Žáci využívali veřejně dostupné kanály, aby se o partnerské škole dozvěděli co nejvíce.

3.2.2 Program samotné stáže

Celá stáž se nesla ve třech základních oblastech výcviku žáků oboru Strojník požární techniky z obou partnerských škol. Jednalo se o hasičské činnosti, záchranné činnosti a odstraňování nebezpečných látek. V průběhu zahraniční stáže žáci absolvovali výcvik společně s německými žáky a hasiči v nejrůznějších simulovaných činnostech, se kterými se hasiči setkávají při každodenní práci v terénu.

V resortu školství jsou stanovené povinnosti v oblasti BOZP dvojnásobně těžší než v jiných odvětvích, protože vedle zaměstnanců se ve školách pohybuje hlavní objekt vzdělávacího procesu – děti a žáci. Problematika bezpečnosti práce ve školství je velmi složitá, protože zasahuje do mnoha speciálních oborů, neboť školství připravuje pracovníky pro všechny profese a obory.²

Mezi hlavní simulace patřil výcvik v zátěžovém tepelném kontejneru, výcvik v polygonu pro simulaci bytového požáru či výcvik činností v zakouřeném prostředí. Společně se dále připravovali při výcviku záchrany osob, zaměřené speciálně na vyprošťování osob z havarovaných vozidel, poskytování první pomoci či lezecký výcvik. V neposlední řadě byl výcvik také zaměřen na odstraňování a likvidaci nebezpečných látek a na společnou práci při odstraňování následků živelných pohrom. Tyto společné aktivity jsou v současné době velice důležité, neboť dnes je přeshraniční spolupráce v integrovaném záchranném systému potřeba. Společné výcviky byly stěžejní náplní zahraniční stáže, protože čeští i němečtí žáci získávali nové zkušenosti a dovednosti při společných simulovaných aktivitách, které zvyšují odborné kompetence u mladých hasičů. Žáci z české školy měli také možnost se důkladně seznámit s nejrůznější hasičskou a záchrannou technikou, kterou disponuje a využívá k odborné výuce svých žáků partnerská škola Landfeuerweherschule Sachsen. Během stáže měli také možnost s touto technikou pracovat a získat nové odborné kompetence. Nové teoretické i praktické kompetence získali při práci s touto technikou:

---

² *Bezpečnost a ochrana zdraví při práci (BOZP) spočívá především ve vytváření podmínek pro výkon práce v bezpečném a neohrožujícím prostředí* [online]. [cit. 28. 11. 2019]. Dostupné z: <http://www.msmt.cz/ministerstvo/bezpecnost-a-ochrana-zdravi-pri-praci>

- Zásahové automobily,
- výcvikový trenažér pro jízdu k zásahu s výstražným světelným a zvukovým znamením,
- agregáty pro zajištění elektřiny,
- osvětlovací technikou, osvětlení místa zásahu,
- čerpací technikou, čerpadly – možnosti a způsoby čerpání vody,
- přenosnými motorovými stříkačkami,
- výškovou technikou (požární žebříky, požární plošina),
- vyprošťovací technikou.

Během této teoretické i praktické činnosti strojní služby získali žáci základní znalosti, které využijí při své studiu a také v budoucnu při výkonu své práce.

Partnerská škola připravila pro účastníky také společný teoretický i praktický výcvik v oblasti chemické služby. Při tomto společném výcviku si žáci osvojili a převedli do praxe dosud získané znalosti z oblasti chemického výcviku. Tento výcvik se převážně zaměřil na:

- Dýchací techniku, ochranné masky a izolační dýchací přístroje,
- dýchací přístroje při zásahu – zásady použití,
- zátěžový polygon s použitím izolačních dýchacích přístrojů,
- identifikaci nebezpečných látek,
- měřicí přístroje pro nebezpečné látky,
- dekontaminaci prostředí
- ochranné přetlakové oděvy,
- metodiku odebrání vzorků radioaktivních, biologických a chemických látek.

Zde si společně nasimulovali a prověřili znalost při zásahu atomovém, biologickém a chemickém nebezpečí. A také získali nové zkušenosti při společné, týmové práci.

Další činnost, která byla připravená pro společný výcvik žáků obou škol, byla teoretický a praktický výcvik při záchranných pracích v terénu a v nepříznivém prostředí či nepřístupném prostředí. Zde si žáci vyzkoušeli na vlastní kůži práci ve zhoršených podmínkách a pod nátlakem stresu. Tento výcvik se týkal těchto záchranných činností:

- Za pomoci lezecké techniky,
- při slaňování z věže,
- hasičů v zakouřeném prostředí s použitím izolačních dýchacích přístrojů,
- poskytování první pomoci ve zhoršených podmínkách,
- za pomoci hydraulické vyprošťovací techniky – principy a činnosti v terénu,
- s použitím výškové techniky
- při použití zvedacích vaků a polštářů,
- při vyprošťování vozidel.

Dalšími činnostmi, kterými se žáci zabývali společně se žáky partnerské školy, byly taktické postupy a aplikace hasiv. Zde si společně vyzkoušeli taktické postupy německého záchranného hasičského útvaru při simulovaném požáru rodinného domu. Prakticky i teoreticky si prověřili znalosti při postupech v místě požáru, techniky otevření dveří a techniky při prolévání místností. Celá simulace požáru měla hlavní náplň, a to praktické prověření znalostí zásad při hašení požáru domu. V rámci této situace si také na vlastní kůži vyzkoušeli koordinaci více spolupracujících požárních jednotek Německa a České republiky. Celý výcvik byl založený na společné práci a hlavně na společné koordinaci a komunikaci mezi českými a německými žáky požárních škol. Praktické činnosti při nácviku:

- Simulace požáru rodinného domu, činnosti hasičů v zakouřeném prostoru s použitím izolačních dýchacích přístrojů,
- hašení vodou, pěnou a práškem,
- druhy vodních proudů a jejich použití při požáru,
- použití a využití vodní proudnice,
- zátěžový vodní kontejner,
- plynový ohňostroj polygon „flashover“,
vyprošťování vozidel,
- první pomoc,
- koordinace požárních jednotek.

V neposlední řadě se žáci obou partnerských škol během stáže důkladně seznámili se systémem požární ochrany v Německu a v České republice. Hlavním obsahem bylo

propojení a nalezení společných témat, neboť stále častěji se hasiči obou zemí setkávají při výkonu své práce a při likvidaci nejrůznější živlů. Přeshraniční spolupráce je důležitá z hlediska propojení integrovaného záchranného systému obou sousedních zemí. Při společných aktivitách si žáci osvojili znalosti práv, norem a bezpečnostních předpisů obou zemí.

Na závěr společné stáže se všichni stážisté účastnili odborné exkurze v záchranném hasičském sboru letiště Drážďany. Zde se setkali s realitou hasičského záchranného sboru Německa, který je ještě navíc specializovaný na páci v letištním prostoru. Během exkurze měli možnost nahlédnout do prostor letiště Drážďany a seznámit se s postupy při evakuaci pasažérů, hašení letadel a také s postupy záchranného hasičského útvaru při únosu letadla. Žáci ocenili převážně techniku, se kterou zde hasiči pracují. Jedná se o nejmodernější hasičskou techniku a technologie používané při záchranných akcích a při hašení požárů. Samozřejmě se dostali do prostor, kam se civilisté vůbec nedostanou, a proto tato exkurze byla třešničkou na dortu celé zahraniční odborné stáže strojníků požární techniky z Chomutova.

3.2.3 Jazykové znalosti, setkání s realitou

Tato zahraniční odborná stáž nebyla pouze seznámením s německými hasiči a jejich technikou či postupy hašení. Byla setkáním s realitou cizího jazyka – němčinou a angličtinou. Zde žáci poznali na vlastní kůži při komunikaci s partnery, že komunikace v cizím jazyce je velice důležitá. Během stáže se žáci setkali s odbornou komunikací, ale také i s běžnou komunikací a zjistili velký problém. Jejich znalosti byly slabé a při některých si činnostech se cítili až trapně, neboť v těchto situacích je vždy zachránil pedagogický doprovod, který plnil také funkci překladatele. S tímto problémem se setkali na vlastní kůži i žáci partnerské školy, neboť i oni se se setkali s realitou cizího jazyka, konkrétně s angličtinou. Tato zahraniční stáž byla také zaměřena na společnou komunikaci nejen v němčině, ale také i v angličtině. Složitější to samozřejmě měli žáci z Chomutova, neboť oba jazyky jsou u nás vyučovány jako cizí. Důležité bylo setkání se s realitou. Zde všichni pochopili, že výuka cizích jazyků i na odborných školách je důležitá a to hlavně v době společné Evropy.

V současnosti se pedagogové při výuce cizích jazyků v obou zemích zaměřují spíše na gramatiku jazyka a do pozadí tak ustupuje to nejdůležitější – běžná komunikace v cizím jazyce. Při běžné komunikaci v cizině místní lidé oceňují snahu komunikovat v cizí řeči i s drobnými chybami či gramaticky špatně. Žáci mají strach komunikovat v cizí řeči, neboť jsou ve školách při hodinách cizího jazyka zahlceni gramatikou. Při setkání se s realitou cizí řeči nekomunikují, a pokud, tak pouze nazpaměť naučenými frázemi, které se naučili gramaticky dobře.

Nejhorší byly první dva dny, kdy žáci komunikovali málo, protože se obávali, že jim němečtí žáci neporozumí. S přibývajícím časem se osmělovali a viděli, že oboustranná komunikace není sice gramaticky správně, ale funguje. Ke konci zahraniční odborné stáže se žáci obou škol naprosto běžně domlouvali a komunikovali, sice ne vždy gramaticky dobře, ale komunikovali. Po několika dnech žáci při komunikaci s partnery začali i zapojovat odborná slovíčka a bylo vidět, že zahraniční stáž dostala nový náboj. Zapomněli mít strach mluvit. Důležité bylo, že žáci získali důvěru při komunikaci v cizím jazyce a strach odstoupil do pozadí.

3.2.4 Důležitost cizího jazyka

Během stáže jsem se opět přesvědčila, že důležitost znalosti cizích jazyků je velmi důležitá pro dnešní mládež, zvláště pro žáky v počátečním odborném vzdělávání. V současné době, kdy žijeme ve společné Evropě a možnost uplatnění se kdekoli v Evropské unii je reálná, je znalost cizích řečí velmi důležitá. Každá země EU čeká a samozřejmě i láká odborníky z ostatních zemí s dostatečnou kvalifikací, aby se uplatnili na jejich trhu práce. Prioritní je samozřejmě znalost daného jazyka a také i odborné kompetence pro daný obor. Myslím si, že zkušenosti, které naši žáci získali, jsou také i pro ně motivační, protože viděli na vlastní oči pracovní možnosti, které se naskýtají v sousedním Německu. Na konci stáže jsem s účastníky hovořila o pozitivěch i negativěch celého tohoto projektu a výsledky byly vcelku zajímavé a shodné. Všichni žáci se shodli, že největším problémem je právě cizí jazyk a běžná komunikace. Ale naopak byli všichni mile překvapeni přístupem partnerských žáků při komunikaci. Také zaznělo závěrem, že by měli všichni změnit přístup ke studiu německého i anglického jazyka a začít se více připravovat na hodiny.

Mou dlouholetou snahou je žáky dostatečně jazykově připravit pro budoucí život. Snažím se je připravit jazykově pro běžnou komunikaci, ale i na odbornou komunikaci v cizím jazyce, aby byli dostatečně připraveni pro práci nejen u nás, ale i v zahraničí. Prioritou je, aby absolventi měli nejen odborné kompetence, ale i kompetence v cizím jazyce. Mnoho našich absolventů nachází uplatnění právě v sousedním Německu a i v okolních zemích EU, kde je o naše odborníky velký zájem. Byla bych velice ráda, aby takovéto zahraniční odborné stáže stále pokračovaly, neboť zde žáci na vlastní kůži poznávají zkušenosti, které určitě využijí ve svém budoucím pracovním životě ať v ČR nebo v jiné evropské zemi.

4 Seznam prostudované odborné literatury vážící se k předmětu studia

ČÁBALOVÁ, Dagmar. *Pedagogika*. Vyd. 1. Praha: Grada, 2011, 272 s. Pedagogika (Grada). ISBN 978-80-247-2993-0.

ČÁP, Jan. *Psychologie pro učitele*. Vyd. 1. Praha: Portál, 2001, 655 s. ISBN 80-7178-463-x.

HELUS, S. *Úvod do psychologie*, Praha: Grada, 2011, 320s. ISBN 978-80-247- 3037-0

HLADÍLEK, Miroslav. *Úvod do didaktiky*. Vyd. 1. Praha: Vysoká škola J.A. Komenského, 2004, 88 s. ISBN 80-86723-07-0.

MACHOVÁ, Jitka. *Biologie člověka pro učitele*. Vyd. Karolinum 2010, 268s. ISBN 978-807184-867-7

MATĚJČEK, Z. *Prvních 6 let ve vývoji a výchově dítěte*. Praha: Grada, 2005. 184 s. ISBN 80-247-0870-1

MAREŠ, J., WALTEROVÁ, E. a J. PRŮCHA, *Pedagogický slovník*. 3. rozšířené a aktualizované vyd. Praha: Portál, 2001, 322 s. ISBN 80-7178-579-2.

KASPER, Tomáš a Dana KASPEROVÁ. *Dějiny pedagogiky*. Praha: Grada, 2008. Pedagogika (Grada). ISBN 978-80-247-2429-4.

PELIKÁN, Jiří. *Výchova jako teoretický problém*. Vyd. Amosium Servis, 1995, 234 s. ISBN 80-85498-27-8

PRŮCHA, Jan, ed. *Pedagogická encyklopedie*. Praha: Portál, 2009. ISBN 978-80-7367-546-2.

PRŮCHA, Jan. *Přehled pedagogiky – Úvod do studia oboru*. Vyd. Portál, 2000, 269 s. ISBN 978-80-7367-567-7

VÁGNEROVÁ, Marie. *Vývojová psychologie: dětství, dospělost, stáří*. Praha: Portál, 2000. ISBN 80-717-8308-0

ZELINKOVÁ, Olga. *Poruchy učení*. Vyd. Portál, 2003, 264s. ISBN 80-7171-800-1

5 Konspekt knihy

Po prozkoumání trhu s publikacemi jsem dospěla k závěru, že nejvhodnější knihou pro výuku anglického jazyka pro elektro obory je učebnice od autorů Iva Baldová a spol. vydaná v roce 2016. Kniha je na trhu již několik let a k výuce angličtiny ji používá hned několik učitelů v mém okolí.

Absolventi školy by měli být schopni zahraniční stáže se základní odbornou znalostí angličtiny. V dnešní době je na místě absolvovat stáže například skrze Erasmus, kdy jsou studenti schopni porovnat kvalitu českého zázemí elektro oborů se zahraničími. Získávají zkušenosti, které se jim budou hodit po celý život, a věřím, že budou schopni získat i lepší pozici v zaměstnání právě díky získaným zkušenostem. Učebnice od autorky paní Baldové je certifikovaná skrze projekt Erasmus a není proto nutné dalšího ověřování odbornosti angličtiny.

Učebnice studentům otevírá cestu a možnosti uplatnit se v českých firmách se zahraničním obchodem nebo v zahraničních firmách. Firmy se v dnešní době poptávají po studentech s praxí a konkrétně praxe získaná během studia v zahraniční firmě je pro ně pak nemalou výhodou.

5.1 Argumentace výběru knihy

Na trhu nalezneme mnoho publikací, které se zabývají výukou angličtiny. Angličtina se neustále vyvíjí a není proto na místě pracovat s učebnicemi, které jsou například z roku 2000. K výběru této knihy jsem dospěla postupně, kdy jsem vyzkoušela několik cvičení se studenty a až pak jsem knihy objednala. Z mého pohledu je tato publikace tematicky komplexní, odbornost je adekvátní a nejedná se o pouhé gramatické jevy, ale tyto jevy jsou zakomponovány do odborných textů.

Kniha mi poskytla značnou inspiraci k vedení hodiny a ukázala mi, jak udělat hodinu kreativnější a zábavnější. Nalezneme zde spoustu druhů cvičení, která obohatí samotnou výuku.

Publikace je logicky uspořádána a její struktura je vyhovující. Složitější jevy jsou uspořádány do přehlednějších tabulek, které ilustrují problematiku.

5.2 Konspekt odborné publikace

Název titulu: Učebnice anglického jazyka pro elektro obory

Autor: Mgr. Iva Baldová a spol.

Vydáno: 2016

Místo: Centre for Modern Education (CZ)

Nakladatelství: Tiskárna Polygra, s. r. o., Praha

Počet stran: 143

ISBN: 978-80-87639-33-7

Bibliografická citace: BALDOVÁ, Iva. *Učebnice anglického jazyka pro elektro obory*. Praha: Tiskárna Polygra, 2016. ISBN 978-80-87639-33-7.

Klíčová slova: elektro, vzdělávání, odbornost

Celá kniha je rozdělena do sedmi kapitol. Na začátku každé kapitoly nalezneme odborná slovíčka, která se váží k probíranému tématu v kapitole. Dále se zde pak nachází interaktivní hry, které pomáhají studentům lépe si danou gramatiku zapamatovat a osvojit si ji tak, na delší dobu. Učiteli pak struktura pomáhá s vymýšlením jednotlivých her a zapojování studentů do výuky. Na začátku knihy také nalezneme přehledně uspořádanou výslovnost, která je základem pro výuku angličtiny.

V každé kapitole nalezneme také souhrn obrázků, které doplňují celý text knihy. Nejedná se o sáhodlouhé texty plné obrázků, ale vždy jen o úryvek a doplnění obrázky, které z mého pohledu nejsou nikterak rušivé.

Obsah slovíček je dostatečný. Odbornost je také na vysoké úrovni. V několika málo kapitolách je nutné doplnit pár slovíček. Studenti získají základní slovní zásobu, která je obohacena, a jsou schopni zahraniční stáže.

V celé knize nalezneme mnoho druhů cvičení. Jedná se o doplňování, vymýšlení vět, kroužkování, spojování a přepisování. Studenti tak nespádnou do přílišného stereotypu a jsou schopni zapojovat své získané znalosti a obohacovat si je dalšími. Některé kapitoly jsou doplněny o příběhy ze života, které dokreslují celé téma.

Souhrn základní gramatiky nalezneme na konci knihy. Jedná se o nepravidelná slovesa a podobně.

5.3 Kapitoly

5.3.1 Kapitola první – Stát se elektrikářem

V této kapitole nalezneme základní vazby, co by student rád dělal, na co se těšil a o co se zajímá v jeho profesi. Po osvojení si základních slovíček jako například elektrické zařízení, technologie, navrhnout a podobně, kapitola přechází na gramatiku a rozdělení vazeb „to be“ a „to like“. Dále pak zde nalezneme vysvětlení gramatiky „present simple negativ“.

5.3.2 Kapitola druhá – Instalace elektriky

Druhá kapitola je zaměřena na samotnou praktickou stránku a konkrétní zapojování elektrických obvodů. V kapitole nalezneme základní slovíčka spojené se zařízeními v domácnosti, práce na stavbě a podobně. Odborný text, který v kapitole nalezneme, se zaměřuje na ukázkou elektrických symbolů, které ilustrují, jak je jednoduché skrze symboly vše převést do angličtiny.

5.3.3 Kapitola třetí – Být připravený pro prvního zákazníka

Kapitola se zaměřuje na rozhovor, který vede student jakožto poskytovatel služby se zákazníkem. Důležité je osvojení si času „present simple“. S ohledem na slovní zásobu se student naučí základní názvy nástrojů, které ve své praxi využívají. Dále pak základní fráze do samotného rozhovoru se zákazníkem. V této kapitole nalezneme také ukázky rozhovorů, jak by měly vypadat. Doplněním z mé strany by mohlo být ukázání nejčastějších chyby v rozhovorech, kterým by se měli studenti vyvarovat.

5.3.4 Kapitola čtvrtá – Domácnost

Tato část učebnice se zaměřuje na obyčejný život a s ním spojenou problematiku domácnosti. Nalezneme zde gramatiku zaměřenou na využívání blízké budoucnosti a tedy „to be going to“. Kapitola je doplněná o možnosti navštívit nejkrásnější místa v Londýně a ukázat tak, že je Londýn velice rozmanitý na památky a na možnosti využití volného času.

Dalším bodem, který v této kapitole najdeme, jsou předložky. Zajímavostí pak je část zaměřená na úsporu energie a ukázkou mezinárodních symbolů.

5.3.5 Kapitola pátá – Světlo

Kapitola světlo rozebírá základní fráze jako je nakoupení jízdenky, základní fráze spojené s informálním dopisem nebo s gramatickým jevem do budoucnosti. Nalezneme zde ale také slovní zásobu spojenou se světlem, s druhem žárovek zapojením jednotlivých obvodů nebo ukázkou druhů světla. Kapitola je obohacena hrou, kterou známe z dětství a to jsou „žížaly“. Velice milým způsobem studentům zpestří hodinu.

5.3.6 Kapitola šestá – Bezpečnost

Nejdůležitější kapitolou v celé publikaci je kapitola bezpečnost. Na začátku kapitoly nalezneme slovní zásobu spojenou s popisem osob. Zde se student naučí jejich základní popis pomocí vlastností, vzhledu nebo chování. Naučí se rozeznávat, které vlastnosti jsou špatné, špatné a které neutrální. Studenti jsou pak schopni odhadnout některé vlastnosti lidí a propojit je s případnými možnostmi rizik v jejich praxi.

Student se seznámí s bezpečnostním systémem, který je využíván v jednotlivých střediscích a osvojí si slovní zásobu.

5.3.7 Kapitola sedmá – Jak na chytrý svět

Poslední kapitola se zaměřuje na inovace a novodobý dnešní svět. Nalezneme zde texty spojené s filmem, instalací smart systémů a využití času „past simple“.

Text zaměřený na film je orientovaný na druhy filmů, které se vydávají, a porovnání vydaných knih a filmů. Plynule pak kapitola přechází na využívání elektřiny, na chytré hodinky, telefony, regulátory teploty a podobě. Na konci této kapitoly najdeme malé shrnutí celé učebnice.

5.4 Závěr

Z mého pohledu je v knize obsaženo mnoho užitečných informací, které obohatí samotnou výuku a vnesou studentům základní osvojení gramatiky, slovíček a mluvené angličtiny.

V dnešním světě je znalost angličtiny důležitou schopností, kterou vyžadují firmy po celém světě. Je proto na místě se zaměřit na kvalitní základy, které pomohou studentům se dále rozvíjet tímto směrem. Na začátku knihy je dobře vysvětlena základní výslovnost, kterou je nutné si osvojit.

Knihy je základním vstupem do odborné řeči elektroniky a propojením do praxe. Z mého pohledu jsou v knize vhodně ukázány prvky z praxe, které jsou nedílnou součástí studovaného oboru. Vždy jsou jednotlivé gramatické jevy zahrnuty do konkrétních situací a student si tak může vše představit v praxi.

Nejedná se pouze o knihu, kde bychom našli suše popsanou gramatiku a pouze odborné zaměření na elektro obory. Nalezneme zde citlivě popsaná témata jako je film, Londýn nebo interaktivní rozhovory. Studenti se tak připravují nejenom na svůj studovaný obor skrze slovní zásobu a gramatiku, ale dostanou povědomí i o základních tématech, které se vyučují na maturitních oborech.

Učebnice je vhodná pro začátečníky a je možné dále své znalosti prohlubovat skrze další díly. Gramatika je vysvětlená velice přehledně a stručně bez zbytečných výjimek a tvarů. Studenti tak získají základní přehled, který mohou oni sami doplňovat nebo prohlubovat. Jedná se o prvotní střípek, kterým začíná jejich výuka angličtiny pro praxi. Je na místě studenty upozornit, že je vhodné doplňovat vše o odborné stáže, které škola nabízí a naučit se jazyk v praxi. Učebnice studentům ukáže cestu za vzděláním a naučí je základní znalosti.

Posledním bodem je samotná vazba knihy, ke které nemám žádné výtky. Kniha není nikterak obsáhlá, vazba drží a není proto nutné se obávat, že by se po dlouhém používání uvolnila.

6 Profesiografický rozbor učitele praktického vyučování

6.1 Úvod

Tato část se bude zabývat profesiografickým rozbohem učitele praktického vyučování (odborného výcviku). Profesiografie je metoda analýzy pracovních činností, která se zabývá psychologickým, pedagogickým, fyziologickým či ekonomickým rozbohem jednotlivých profesí. Jde o metodu pro získávání systematických poznatků o jednotlivých profesích, která využívá funkčně integrovanou týmovou spolupráci. „Jde o popis činnosti a stanovení požadavků určitého povolání na osobnost člověka a popis podmínek, za nichž má být vykonáváno. Popis je prováděn podle předem připravených klasifikačních hledisek, kritérií, shrnovaných zpravidla pod názvem profesiografická schémata.“³

Profesiografie je důležitou metodou, jejímž cílem je získat systematický popis všech nároků, které klade daná profese na pracovníka – tzv. profesiogram. Jde o odborný popis práce a rozbor povolání a nároků dané profese na organizmus, psychiku a osobnost člověka. Je vítanou pomůckou mimo jiné pro pedagogické pracovníky (především pro školní výchovné poradce). Profesiogram má dvě části: obecnou (charakterizující to, co člověk v dané profesi vykonává) a speciální (vymežující dominantní a přesné požadavky na somatické a psychické funkce člověka).⁴ Zpracování profesiogramu je důležité pro efektivní práci s lidmi, ať už jde o optimální zařazení pracovníka, řízení jeho činností či jeho dalšího rozvoje.

Praktické vyučování je nedílnou součástí výchovy a vzdělávání jak na středních školách a odborných učilištích, tak na vysokých školách. Dochází při něm k propojení výchovy a vzdělávání s praxí, osvojování příslušných dovedností a rozvíjení schopností využívat získávané poznatky v praxi. Praktické vyučování probíhá formou odborného výcviku, cvičení, učební praxe či odborné praxe. U vzdělávání dospělých je používán termín

---

³ KOHOUTEK, Rudolf. Profesiogramy – odborné popisy práce [online]. 4.1.2009 [cit. 15.8.2019]. Dostupné z: <http://rudolfkohoutek.blog.cz/0901/profesiogramy-vyber-a-rozmistovani-pracovniku>

⁴ KOHOUTEK, Rudolf. Profesiogramy – odborné popisy práce [online]. 4.1.2009 [cit. 15.8.2019]. Dostupné z: <http://rudolfkohoutek.blog.cz/0901/profesiogramy-vyber-a-rozmistovani-pracovniku>

praktický výcvik.⁵ Absolvování praktického vyučování rozvíjí u žáků schopnost kvalitně plnit pracovní úkoly v daném povolání. Probíhá v prostorách školy v dílnách či laboratořích, na modelových pracovištích (může jít o školní hospodářství, hotel či středisko) či v reálném firemním prostředí. Má většinou dvě fáze: v první fázi se žáci učí základním pracovním dovednostem a technikám dílčích pracovních činností, kde se jim věnují učitelé praktického vyučování. Následně žáci docházejí na firemní pracoviště či do modelového prostředí, kde se pod vedením pracovníků firmy učí používat technické vybavení a technologie a získávají pracovní dovednosti v reálném pracovním prostředí.⁶

6.2 Profesiografický rozbor pedagogického pracovníka

Právě učitel je rozhodujícím činitelem ve školním výchovně-vzdělávacím procesu. Jeho osobnostní rozvoj, profesionální příprava a další vzdělávání jsou klíčové pro správné fungování výchovně-vzdělávací soustavy jako celku i na jejích jednotlivých stupních. Čím bude jasnější, jací učitelé jsou potřeba, jací jsou a jací by měli být – tzn. jaké by měly být jejich schopnosti, znalosti a dovednosti, tím účinnější bude jejich profesionální utváření a seberozvíjení. Výsledky profesiografického rozboru jsou důležitým příspěvkem k funkční orientaci zvyšování jejich kvalifikace.⁷

Profesiografický rozbor pedagogického pracovníka zahrnuje tyto informace:

- Všeobecnou charakteristiku profese (sopsis úkolů a prostředků, které jsou třeba pro výkon profese),
- souhrn povinností pracovníka,
- popis pracovních podmínek (technických, ekonomických a společenských),
- inventář požadavků na pracovníka (odborných, fyzických i psychických, zdravotních a osobnostních).⁸

---

⁵ PALÁN, Zdeněk. *Praktické vyučování* [online]. [cit. 16.8.2019]. Dostupné z:

<http://www.andromedia.cz/andragogicky-slovník/prakticke-vyucovani>

⁶ *Praktické vyučování žáků – Průvodce pro malé a střední podniky* [online]. [cit. 16.8.2019]. Dostupné z:

https://www.komora.cz/files/uploads/2017/02/PRIRUCKA_pro_male_a_stredni_podniky.pdf

⁷ KURELOVÁ, Milena. Profesiografie učitele. In: *Pedagogická orientace: vědecký časopis České pedagogické společnosti*. Brno: Česká pedagogická společnost, 1996, s. 39-48. ISSN 1211-4669. S. 39.

⁸ HANZALOVÁ, Jana. *Profesiografie a profesiografické rozborů* [online]. 2008 [cit. 15.8.2019]. Dostupné z: <https://tvv-journal.upol.cz/pdfs/tvv/2008/01/17.pdf>

6.3 Profesiografický rozbor učitele praktického vyučování

V této kapitole bude podán rozbor povolání učitele praktického vyučování. Co se týče organizace středního vzdělávání, školský zákon definuje, že praktické vyučování je uskutečňováno ve školách a školských zařízeních. Jak upozorňuje Pavel Pecina, profese učitele praktického vyučování má některá specifika: pedagog je stěžejním a integrujícím činitelem v odborné přípravě na příslušné povolání, vede žáky k osvojování intelektových a psychomotorických dovedností potřebných pro daný obor (přičemž vychází z teoretických znalostí, které žáci získávají při výuce odborných předmětů – tzn. on sám musí též disponovat těmito znalostmi, musí být tedy odborně vzdělán nejen v oblasti praktické přípravy, ale i teorie). Specifika učitelství praktického vyučování úzce souvisí s didaktikou praktického vyučování, jejímiž ústředními body jsou: systém výuky praktického vyučování, vyučovací proces, didaktické zásady, poučky a pravidla ve výuce praktického vyučování, jeho výukové cíle a obsah výuky, výukové metody, formy a prostředky, projektování a příprava výuky, bezpečnost práce a vedení žáků k dodržování zásad bezpečnosti práce, osobnost učitele praktického vyučování, hospitace ve výuce, mezipředmětová integrace a mezipředmětové vztahy.⁹

6.3.1 Všeobecná charakteristika profese učitele praktického vyučování

Učitel praktického vyučování je osoba disponující systematickým vzděláním v oblasti pedagogicko-psychologických věd a širokým rozhledem v souvisejících oborech. Je vybaven kompetencemi potřebnými pro výkon své profese: je schopen transformovat poznatky ze svého oboru do kurikula svého vyučovacího předmětu, projektovat, realizovat a hodnotit výuku praktického vyučování a spolupracovat při tom s dalšími pedagogy i sociálními partnery dané školy, kvalifikovaně posoudit vzdělávací potřeby žáků a též zohlednit při výuce širší vzdělávací kontext, efektivně komunikovat se žáky a dalšími účastníky výchovně-vzdělávacího procesu, v případě potřeby intervenovat (například poskytnout první pomoc při ohrožení zdraví žáka při výuce, trvat na dodržování zásad

---

⁹ PECINA, Pavel. *Pedagogická a odborná způsobilost učitele praktického vyučování* [online]. 30.11.2017 [cit. 22.8.2019]. Dostupné z: http://www.nuv.cz/uploads/TTnet/2017/03._PECINA_PAVEL.pdf

bezpečnosti práce apod.), podílet se na utváření příznivého sociálního klimatu ve třídě i škole, podílet se na prevenci nežádoucích jevů atd.¹⁰

V učitelství praktického vyučování platí, že odborná způsobilost je předpokladem pro výkon pedagogické činnosti. Jako konkrétní příklad, jak učitel praktického vyučování získává svou odbornou způsobilost, lze uvést Učitelství praktického vyučování – vysokoškolský studijní program na Univerzitě Palackého v Olomouci. Univerzita uvádí, že: „Koncepte studijního programu vychází z požadavků zástupců průmyslu, obchodu a služeb na kvalitní přípravu odborníků a učitel praktického vyučování a odborného výcviku je toho nezbytným předpokladem.“¹¹ Studijní program je zaměřen na přípravu učitelů pro výuku praktického vyučování na středních odborných učilištích a středních odborných školách. Absolvent studijního programu získává plnou kvalifikaci učitele a uplatnění nalezne právě jako učitel praktického vyučování příslušného oboru v oblasti odborného výcviku, učební praxe, odborné praxe a prakticky zaměřené výuky obecně. Získanou kvalifikaci pak může uplatnit v institucích vyučujících příslušný obor (včetně vzdělávacích a rekvalifikačních kurzů, dalšího vzdělávání apod.) i jako lektor profesního a zájmového vzdělávání v rozmanitých vzdělávacích institucích i ve firemním vzdělávání.¹²

6.4 Požadavky na učitele praktického vyučování

Konkrétní specifikace požadavků na osobnost učitele praktického vyučování zahrnuje: schopnost vedení výuky ve specifických podmínkách, schopnost koordinovat a kontrolovat práci celé skupiny žáků, kdy návaznost teorie a praxe musí být harmonická, schopnost pokrýt organizační stránku výuky a zajistit výuku praktické přípravy jako celku (včetně materiálního zajištění výuky – učitel koordinuje využívání materiálních prostředků potřebných pro výuku a snaží se jimi zbytečně neplýtvat – jde přitom svým studentům

---

¹⁰ Charakteristika UPVOV [online]. [cit. 22.8.2019]. Dostupné z:

<http://pages.pedf.cuni.cz/kssp/charakteristika-ucitelstvi-praktickeho-vyucovani-a-odborneho-vycviku/>

¹¹ Nově koncipovaný studijní program Učitelství praktického vyučování a odborného výcviku [online]. [cit. 15.8.2019]. Dostupné z

[:https://www.pdf.upol.cz/fileadmin/userdata/PdF/katedry/ktiv/Studijni_obory/2018_nove_obory/Letak_UPOV_V_Bc.pdf](https://www.pdf.upol.cz/fileadmin/userdata/PdF/katedry/ktiv/Studijni_obory/2018_nove_obory/Letak_UPOV_V_Bc.pdf)

¹² Nově koncipovaný studijní program Učitelství praktického vyučování a odborného výcviku [online]. [cit. 15.8.2019]. Dostupné z:

https://www.pdf.upol.cz/fileadmin/userdata/PdF/katedry/ktiv/Studijni_obory/2018_nove_obory/Letak_UPOV_Bc.pdf

příkladem), důležitou roli hraje i jeho dochvilnost, důslednost, přístup k nejvyšší kvalitě práce, vytrvalost, pracovitost a schopnost dodržet slovo.¹³

Učitel praktického vyučování musí, podobně jako ostatní pedagogičtí pracovníci, splňovat zákonné předpoklady a požadavky pro výkon své profese. Z obecného hlediska platí, že: „učitelská způsobilost má být založena na dosažené odborné připravenosti, úspěšném absolvování nástupní praxe a osobnostních předpokladech pro výkon učitelské profese“.¹⁴ Odbornou připravenost učitele praktického vyučování lze chápat jako zvládnutí požadovaných pedagogických, didaktických a psychologických znalostí a dovedností zahrnujících kompetence k výchově a vyučování, pedagogický takt i znalosti státní vzdělávací politiky, školské legislativy a administrativní agendy.

Kompetence, kterými musí učitel praktického vyučování disponovat, lze rozdělit do několika skupin: oborové (předmětové) kompetence zahrnující znalost svého oboru, didaktické a psychodidaktické kompetence (znalosti týkající se vyučování a učení), pedagogické kompetence (znalosti kontextu výchovy a vzdělávání), diagnostické a intervenční kompetence (znalosti prostředků pedagogické diagnostiky), sociální, psychosociální a komunikativní kompetence (znalost prostředků socializace a prostředků pedagogické komunikace, vytváření pozitivního klimatu ve třídě), manažerské a normativní kompetence (znalost norem a vzdělávací politiky a organizace práce žáků) a profesně a osobnostně kultivující kompetence (znalosti týkající se širších kulturních hledisek a prostředků formování postoje a hodnotových orientací žáků).¹⁵

Co se týče způsobilosti učitele praktického vyučování, podle zákona č. 563/2004 Sb. o pedagogických pracovnících odbornou kvalifikaci získává učitel praktického vyučování:

- vysokoškolským vzděláním získaným studiem v akreditovaném studijním programu studijního oboru, který odpovídá charakteru praktického vyučování, a buď vysokoškolským vzděláním získaným studiem v akreditovaném bakalářském studijním programu v oblasti pedagogických věd zaměřeném na přípravu učitelů

---

¹³ PECINA, Pavel. *Pedagogická a odborná způsobilost učitele praktického vyučování* [online]. 30.11.2017 [cit. 22.8.2019]. Dostupné z: http://www.nuv.cz/uploads/TTnet/2017/03._PECINA_PAVEL.pdf

¹⁴ PRŮCHA, Jan. *Moderní pedagogika*. Praha: Portál, 2009. ISBN 978-80-7367-503-5. S. 218.

¹⁵ PECINA, Pavel. *Pedagogická a odborná způsobilost učitele praktického vyučování* [online]. 30.11.2017 [cit. 22.8.2019]. Dostupné z: http://www.nuv.cz/uploads/TTnet/2017/03._PECINA_PAVEL.pdf

střední školy nebo druhého stupně základní školy, případně vzděláním v programu celoživotního vzdělávání uskutečňovaném vysokou školou a zaměřeném na přípravu učitelů střední školy nebo druhého stupně základní školy, nebo studiem pedagogiky,

- vyšším odborným vzděláním získaným ukončením akreditovaného vzdělávacího programu vyšší odborné školy v oboru vzdělání, který odpovídá charakteru praktického vyučování, a buď vysokoškolským vzděláním získaným studiem v akreditovaném bakalářském studijním programu v oblasti pedagogických věd zaměřeném na přípravu učitelů střední školy nebo druhého stupně základní školy, případně vzděláním v programu celoživotního vzdělávání uskutečňovaném vysokou školou a zaměřeném na přípravu učitelů střední školy nebo druhého stupně základní školy, nebo studiem pedagogiky
- středním vzděláním s maturitní zkouškou získaným ukončením vzdělávacího programu středního vzdělávání v oboru vzdělání, který odpovídá charakteru vyučovaného předmětu, a buď vysokoškolským vzděláním získaným studiem v akreditovaném bakalářském studijním programu v oblasti pedagogických věd zaměřeném na přípravu učitelů střední školy nebo druhého stupně základní školy, případně vzděláním v programu celoživotního vzdělávání uskutečňovaném vysokou školou a zaměřeném na přípravu učitelů střední školy nebo druhého stupně základní školy, nebo studiem pedagogiky.¹⁶

6.5 Souhrn povinností učitele praktického vyučování

K pracovním povinnostem učitele praktického vzdělávání patří následující činnosti:

- Vzdělávání a výchova, která se zaměřuje na získávání znalostí a dovedností žáků v praktickém vyučování v předmětech, jejichž cílem je výcvik praktických dovedností, absolvování cvičení, učební praxe či odborné praxe a výuka pracovních technologií žáků.

---

¹⁶ Zákon č. 563/2004 Sb. o pedagogických pracovnících a o změně některých zákonů [online]. 12.1.2016 [cit. 15.8.2019]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2004-563>

- Studium nových poznatků v oboru a jejich následná aplikace do výchovně-vzdělávacího procesu a výcvikových programů nebo do individuálních vzdělávacích plánů.
- Hodnocení účinnosti poskytované vzdělávací a výchovné činnosti a nových výukových postupů ve vzdělávání.
- Příprava a zadávání úkolů, cvičení a zkoušení s cílem cvičit žáky, vyhodnocovat jejich znalostí a pokroku v rámci praktického vyučování, tvorba textových a jiných podpůrných učebních materiálů a pomůcek.
- Provádění pedagogického poradenství v oblasti praktického vyučování.
- Podněcování osobního vývoje žáků a diskutování o jejich pokrocích s rodiči a třídním učitelem a poskytování konzultací žákům, vykonávání úkolů a prací souvisejících s přímou pedagogickou činností, včetně dohledu nad žáky.
- Příprava zpráv, hodnocení žáků a jejich klasifikace; konání porad s učiteli a schůzek s rodiči.
- Vedení evidence o pedagogické činnosti a o výsledcích žáků.
- Vedení praktického vyučování, vedení ročníkových a závěrečných prací žáků.
- Spolupráce s firmami, organizacemi a institucemi při realizaci praktického vyučování.
- Komplexní koordinace vzdělávání v praktickém vyučování se znalostmi a dovednostmi z jiných oborů vzdělání, popřípadě tvorba koncepcí rozvoje oboru středního vzdělání s výučním listem nebo skupiny příbuzných oborů.¹⁷

Co se týče inventáře požadavků na učitele praktického vyučování, k osobnostním předpokladům patří tvořivost – schopnost hledání nových a přínosných řešení, nových postupů, technik a metod, morální přístup – kladný vztah k práci, disciplinovanost, pevná vůle apod., pedagogický optimismus – důvěra v účinnost pedagogického působení, v žakovy síly a jeho kladné vlastnosti, pedagogický takt – respekt k žákovi a jeho právům na korektní zacházení, úctu a uznání, schopnost sebeovládání, pedagogický klid – trpělivost, neuspěchanost, přiměřenost reakcí, pedagogické zaujetí – práce má učitele bavit,

---

¹⁷ *Učitel praktického vyučování SŠ textilní* [online]. [cit. 22.8.2019]. Dostupné z: <https://nsp.cz/jednotka-prace/ucitel-praktickeho-vyucov-b4d9>

má ji považovat za potřebnou a užitečnou, má mít sklon ke vzdělávací a osvětové práci, důležitou roli hraje jeho přísna spravedlnost – učitel nesmí preferovat určité žáky na úkor jiných, má se vyhýbat subjektivním psychologickým postojům apod.¹⁸

6.6 Pracovní podmínky učitele praktického vyučování

Kritéria platná pro nastavení pracovních podmínek jsou důležitým kvalitativním prvkem v profesi učitele praktického vyučování, stejně jako v kooperaci vzdělávacích institucí a firem v oblasti praktického vyučování. Evropská unie v tomto ohledu stanovila čtrnáct kritérií, která jsou součástí doporučení Rady EU o Evropském rámci pro kvalitní a efektivní učňovskou přípravu. Kritéria jsou vždy uzpůsobena pro systém odborného vzdělávání, zákonům, právním předpisům a zvyklostem každé členské země. V případě České republiky seznam obsahuje následující kritéria: písemná dohoda, výsledky učení, učitelé, školitelé a instruktoři, praktická příprava na pracovišti, odměna žákům, právní ochrana, pracovní, zdravotní a bezpečnostní podmínky, podmínky pro přijímání žáků, zapojení partnerů, daňové a jiné zvýhodnění zaměstnavatelů, možnost zahraniční spolupráce, kariérové poradenství a informace, jak firmy přilákají školy a žáky a sledování uplatnění absolventů. Kritéria tedy zohledňují spolupráci mezi školou a firmami v praktickém vyučování od jeho samotného počátku až po výsledky – přínosy a výhody vzájemné kooperace. Využívání stanovených kritérií umožní učitelům praktického vyučování mimo jiné efektivně reagovat na potřeby trhu práce, zohlednit veškeré nároky a cíle výuky a poskytovat výuku v maximální možné kvalitě.¹⁹

Prvním důležitým typem pracovních podmínek učitelů praktického vyučování jsou technické podmínky. Adekvátní technické zajištění výuky hraje významnou roli, neboť při výuce žáci využívají technické a technologické vybavení a učí se pracovním dovednostem prostřednictvím získávání praktických zkušeností, a mimo jiné je hodnocena jejich technická úroveň – dosažené praktické odborné dovednosti. Pro úspěšné vedení výuky je pro učitele v současné době významné i využívání informačních a komunikačních

---

¹⁸ PECINA, Pavel. *Pedagogická a odborná způsobilost učitele praktického vyučování*. In: Pedagogická příprava učitelů praktického vyučování. Praha: Národní ústav pro vzdělávání, 2018. ISBN 978-80-7481-201-9.

¹⁹ *Kritéria pro studijní a pracovní podmínky* [online]. 2018 [cit. 22.8.2019]. Dostupné z: <http://www.nuv.cz/eqavet/kriteria-kvality>

technologií, které mu umožňují spojení se světem (například sdílení informací s kolegy), vyhledávání aktuálních informací využitelných ve výuce, výměnu zkušeností či sebevzdělávání. Technické pracovní podmínky mohou přímo ovlivňovat způsob prezentace a obsah předávaných poznatků, ale také určovat metodiku výkladu učitele, používané pracovní postupy, kontrolu vědomostí žáků i jejich hodnocení.²⁰

Kromě technické úrovně žáků je vyhodnocována také jejich sociální úroveň, a tak učitel musí věnovat pozornost i tomuto segmentu výukového procesu. Do výuky praktického vyučování se tedy promítají i sociální podmínky: jde především o školní prostředí – učitel praktického vyučování musí být schopen rozlišit individuální znalosti a dovednosti každého žáka a zaměřit se na jejich rozvíjení (případně potlačení špatných návyků), překonání počátečních neúspěchů i kázeňských problémů žáků. Musí též zdárně navázat na znalosti žáků získané v předmětech praktického vyučování na základní škole – k tomu mu mají sloužit školní osnovy. Jeho profesionální přípravu pak ovlivňují návyky vypěstované ve škole i doma – pracovitost, pečlivost, smysl pro pořádek atd. Všechny zmíněné a řada dalších psychosociálních jevů a vztahů má vliv na výuku praktického vyučování i školní prostředí obecně. Školní a třídní klima a atmosféra jsou další faktory zásadně ovlivňující průběh vzdělávacího procesu a úspěšnost žáků ve studiu.

6.7 Závěr

Práce se věnovala profesiografickému rozboru pedagogických pracovníků, s konkrétním zaměřením na učitele praktického vyučování. Nejprve byly vymezeny pojmy používané v textu – profesiografie, profesiogramy, praktické vyučování a jeho učitelství. Následně byl popsán profesiografický rozbor pedagogických pracovníků z obecného hlediska. Další kapitola se již konkrétně zaměřila na analýzu povolání učitele praktického vyučování.

Lze konstatovat, že z hlediska učitelských specializací bylo praktické vyučování v českém vzdělávacím systému dlouhodobě opomíjeno. V oblasti odborného vzdělávání dlouhodobě přetrvává deficit odborných zdrojů věnujících se této problematice – například závěrečných prací či studií zkoumajících kompetence učitelů praktického vyučování.

---

²⁰ *Pedagogická příprava učitelů praktického vyučování* [online]. 30.11.-1.12.2017 [cit. 22.8.2019]. Dostupné z: http://www.nuv.cz/uploads/TTnet/2017/Sbornik_TTnet_final18_1_1_.pdf

Aktuálním tématem je též kariérní řád, který se věnuje profesnímu rozvoji pedagogických pracovníků. Do budoucna bude nutné přesně vymezit pedagogický a odborný profil učitele praktického vyučování tak, aby byl v souladu s podmínkami a nároky současného světa. Bude též potřeba prozkoumat otázku, jak potřebná bude tato profese v době vytváření digitalizovaných továren a automatizovaných provozů.

7 Případová studie školy

7.1 Úvod

Tato část mé bakalářské práce se zaměřuje na vytvoření případové studie pro Střední odbornou školu energetickou a stavební, Obchodní akademii a Střední zdravotnickou školu, Chomutov, příspěvková organizace. Zkoumání školy pomocí případové studie bylo zvoleno z toho důvodu, protože je možné jej chápat jako komplexní případ, který popisuje jasně ohraničený systém aktérů, jejich vztahy a jednání. Jedná se o žijící, v širším kontextu zasazený systém, jehož celek či určité dílčí aspekty lze zkoumat. Cílem kvalitativní případové studie je identifikovat a do hloubky porozumět prožívanému vědění o daném případě, porozumět v něm obsaženým vzorcům jednání a souvislostem mezi nimi či jeho politickým, sociálním, právním a dalším kontextům. Zaměření na případ také umožňuje užívat různorodé metody zkoumání (Stake, 2005). Případová studie umožňuje zaměřit se na mikro i makrosociologické otázky zkoumaného tématu a uznat, že obě dvě tyto roviny mohou být v analýze použity bez nutnosti redukovat jednu na druhou.

7.2 Teoretická východiska a vymezení problému

V této kapitole je představena případová studie Střední odborné školy energetické a stavební, Obchodní akademie a Střední zdravotnické školy, Chomutov, příspěvková organizace. Analýzy provedené v rámci případové studie se zaměřují především na charakteristiku a historii organizace, vedení školy, zaměstnance, obory, uplatnění, počet žáků a jiné. V závěru případové studie jsou otevřeny případné zjištěné problémy v této střední škole.

V rámci této případové studie jsou využity různé metody. V první řadě je využita metoda rešerše pramenných zdrojů, především se jedná o výroční zprávy zkoumané školy a její webové stránky. Dále je využita metoda statistické analýzy. Ta rozebírá určité téma na dílčí elementy a následně je uspořádává (Sedláková, 2015). Pro následné propojení informací je poté užita metoda syntetická. Ta představuje opačný proces, kterým dochází ke spojování dvou nebo více prvků do jednoho celku (Sedláková, 2015).

7.3 Základní popis případu a jeho historie

Předmětem případové studie je Střední odborná škola energetická a stavební, Obchodní akademie a Střední zdravotnická škola, Chomutov, příspěvková organizace. Ta byla založena v roce 2012. Jedná se tak o relativně mladou školu, jejímž zřizovatelem je kraj Ústecký.

Škola realizuje svou činnost v rámci platné legislativy. Platí, že vzdělání středoškolské je v České republice poskytováno různými středními školami. Ty mohou mít charakter všeobecný, či odborný. Žáci, kteří školu absolvují, získají vzdělání střední, střední vzdělání s maturitní zkouškou, střední vzdělání zakončené výučním listem. Tato analyzovaná škola není možné zařadit mezi střední školy všeobecné. To jsou jen gymnázia či lycea (Školský zákon, 2019).

V současné době je ředitelem školy Mgr. Jan Mareš, MBA. Zástupce ředitele školy je Ing. Miloš Holopírek.

Služby vzdělávací sledovaná škola nabízí jak mladistvým, tak i dospělým v rámci profesního vzdělávání. V této oblasti má škola akreditaci pro další vzdělávání pracovníků pedagogických a to dle zákona č. 563/2004 Sb. Dále smí škola poskytovat profesní vzdělávání, protože je držitelem akreditace autorizace profesních kvalifikací ve smyslu zákona č. 179/2006 Sb. V neposlední řadě je akreditovaným testovacím střediskem pro European Computer Driving Licence (ESOZ, 2019).

Škola pro své žáky nabízí jak vzdělávání teoretické, tak i praktické ve vlastních prostorách a pracovištích, které má smluvně zajištěny. Kromě toho škola pro své žáky zajišťuje stravování celodenní, ubytování na hotelovém typu domova mládeže. V neposlední řadě je možné uvést, že je škola držitelem mezinárodního standardu ISO 9001-2008 (ESOZ, 2019).

Jak je z názvu patrné, ESOZ je složena z několika škol. Tyto školy vznikaly v minulosti postupně a v roce 2012 přešly pod jednu příspěvkovou organizaci. Historické kořeny některých škol jsou velmi dlouhé, jak je patrné z následujícího textu.

Integrovaná střední škola energetická existuje v kraji již od roku 1951. Tehdy nesla označení Středisko pracovního dorostu energetiky. Tato škola, která nabízela přípravu dělnických profesí, existovala až do roku 1978. Od tohoto roku smělo učiliště poskytovat maturitní vzdělání. Klíčovým rokem se stal rok 1991, ve kterém se změnilo vedení školy z podnikového řízení na zřizovatelské kompetence státu, v podobě Ministerstva pro hospodářský rozvoj a politiku. Od roku 2000 se stalo zřizovatelem školy Ministerstvo školství a následně Ústecký kraj (ESOZ, 2019).

Střední škola stavební vznikla v roce 1972. V roce 1984 se změnil název školy na Střední odborné učiliště. V roce 1990 se zřizovatelem školy stalo Ministerstvo vnitra ČR. V roce 1992 přešla škola pod Ministerstvo hospodářství ČR. Od roku 2000 se stal zřizovatelem školy Ústecký kraj (ESOZ, 2019).

Nejmladší z popsaných škol je Obchodní akademie. Ta zahájila svou činnost až v roce 1992. Původně se jednalo o dvouletou odbornou školu se zaměřením na obchod. V průběhu školního roku 1994/1995 došlo k rozšíření působnosti školy o další studijní obor a to čtyřletý obor Obchodní akademie. Od roku 1996/1997 vystupuje škola pod novým názvem Obchodní akademie a Odborná škola. V roce 2007 byla škola zapsána pod názvem Obchodní akademie, Střední odborná škola gastronomie a Střední odborné učiliště, Chomutov, příspěvková organizace a v roce 2012 přešla pod zde analyzovanou příspěvkovou organizaci (ESOZ, 2019).

Střední zdravotnická škola sídlí v budovách, které byly postaveny v 60. letech 19. století. Od roku 1864 působila v objektu Kongregace milosrdných sester svatého Kříže, která se zabývala školní výukou dívek a charitativní činností. Kromě školní výuky sestry vykonávaly ošetrovatelské práce a pečovaly o sirotky. Po roce 1950 byla v objektu zřízena základní škola. Snaha založit v Chomutově zdravotnickou školu se poprvé objevila v roce 1960. Důvodem bylo přání vedoucích pracovníků chomutovské nemocnice vychovat si své zdravotní sestry a podílet se na jejich vzdělávání. Výsledkem bylo zahájení vzdělávání prvních ročníků zdravotních sester, dětských sester a ošetrovatelek ve Střední zdravotnické škole (dále jen SZŠ), Chomutov ve školním roce 1970/1971 a škola si tak začala budovat svou tradici. Společenské změny se významným způsobem vždy promítaly, i ve zdravotnickém školství, které je v současné době řízeno Ministerstvem školství, mládeže a

tělovýchovy ČR. Na základě potřeby harmonizovat zdravotnické vzdělávací programy s požadavky EU na regulovaná povolání všeobecné sestry a porodní asistentky a novými nároky na výkon zdravotnických povolání, byl vyhláškou Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy České republiky č. 144/2003 Sb. nahrazen studijní obor Všeobecná sestra studijním oborem Zdravotnický asistent s účinností od 1. 9. 2004. Počet žáků školy se trvale pohyboval kolem 300, v posledních letech je vzhledem k demografickému vývoji počet o málo nižší. Žáci jsou vzděláváni v denní i dálkové formě vzdělávání ve čtyřletých maturitních oborech Zdravotnický asistent a Sociální činnost a ve dvouletém učebním oboru Ošetřovatel. Od roku 2012 je Střední zdravotnická škola, Chomutov součástí páteřní školy Ústeckého kraje (ESOZ, 2019).

7.4 Spolupráce s firmami

V současné době škola realizuje mnoho projektů a spolupracuje s řadou firem. Mezi významné spolupracující podniky je možné zařadit především (Výroční zpráva ESOZ 2017/2018, 2019):

- Společnost ČEZ a.s.,
- REGIONSTAV,
- Generální ředitelství Hasičského záchranného sboru České republiky,
- PE Holding a.s. Chomutov,
- PG Chomutov,
- ZF electronics Klášterec nad Ohří,
- Toyota Klášterec nad Ohří,
- PULS investiční s. r. o. Chomutov atd.

Tato spolupráce tak koreluje s trendem dnešní doby, kdy se většina firem snaží získat pracovníky s praxí. To je v dnešní době, ve které je nízká nezaměstnanost, velký problém. Z tohoto důvodu firmy spolupracují se školami a přijímají potenciální kandidáty na praxi již v době studia. To také odpovídá tvrzení, že přibližně 40 % firem předpokládá, že absolventi nejsou příliš schopni teorii aplikovat do praxe. Chybí jim znalosti, zkušenosti a schopnost hledat nestandardní řešení. S tímto tvrzením se shoduje 80 % firem, které uvádí, že řešením této situace je zapojení odborníků z firem přímo do vzdělání (LMC, 2019).

Dále je sledovaná škola členem velkého množství profesních svazů a uskupení. Jedná se především o tyto svazy (ESOZ, 2019):

- Asociace energetického a elektrotechnického vzdělávání,
- Český svaz zaměstnavatelů v energetice,
- Asociace institucí vzdělávání dospělých ČR o. p.,
- Asociace energetických manažerů,
- ESČ,
- Hospodářská komora ČR,
- Asociace pro využití tepelných čerpadel,
- Unie školských asociací – CZESHA apod.

Prestiž školy vyzdvihuje také to, že řada vedoucích zaměstnanců školy působí také v různých poradenských orgánech při celostátních institucích, jako je např.: Národní ústav vzdělávání, Svaz průmyslu a dopravy České republiky, Sektorová rada energetiky apod.

7.5 Obory a obsah výuky

Z předešlého textu je možné vyvodit, že škola nabízí nejrůznější obory, které je možné různě dělit.

V první řadě nabízí škola denní studium, které je zakončené výučním listem. Délka studia je, s ohledem na školský zákon, 3 roky. V této oblasti škola poskytuje tyto obory (ESOZ, 2019):

- Školní vzdělávací program: Zámečnick,
- Školní vzdělávací program: Elektrikář pro stroje a zařízení,
- Školní vzdělávací program: Elektrikář pro rozvodná zařízení,
- Školní vzdělávací program: Elektrikář,
- Školní vzdělávací program: Elektrikář pro rozvodná zařízení (silnoproud),
- Školní vzdělávací program: Elektrikář silnoproud,
- Školní vzdělávací program: Truhlář,
- Školní vzdělávací program: Instalatér,
- Školní vzdělávací program: Montér suchých staveb,
- Školní vzdělávací program: Zedník.

Dále škola nabízí obory vzdělávání, které jsou zakončené maturitní zkouškou. Ty mají délku přípravy 4 roky. V této oblasti škola nabízí tyto obory (ESOZ, 2019):

- Školní vzdělávací program: Bezpečnost a ochrana obyvatel,
- Školní vzdělávací program: Mechanik elektronik,
- Školní vzdělávací program: Mechanik elektrotechnických zařízení,
- Školní vzdělávací program: Strojník požární techniky,
- Školní vzdělávací program: Technik požární ochrany,
- Školní vzdělávací program: Obchodní akademie,
- Školní vzdělávací program: Sportovní management,
- Školní vzdělávací program: Zdravotnický asistent,
- Školní vzdělávací program: Sociální činnost.

V neposlední řadě škola nabízí obory, které jsou zakončené také maturitní zkouškou, ale které je možné studovat dálkově. Délka studie je v tomto případě 5 let. Jedná se o tyto obory (ESOZ, 2019):

- Školní vzdělávací program: Praktická sestra,
- Školní vzdělávací program: Zdravotnický asistent.

V neposlední řadě škola nabízí studijní nástavbové obory, kde je délka přípravy dva roky. Jedná se o denní studium: školní vzdělávací program: Stavební provoz.

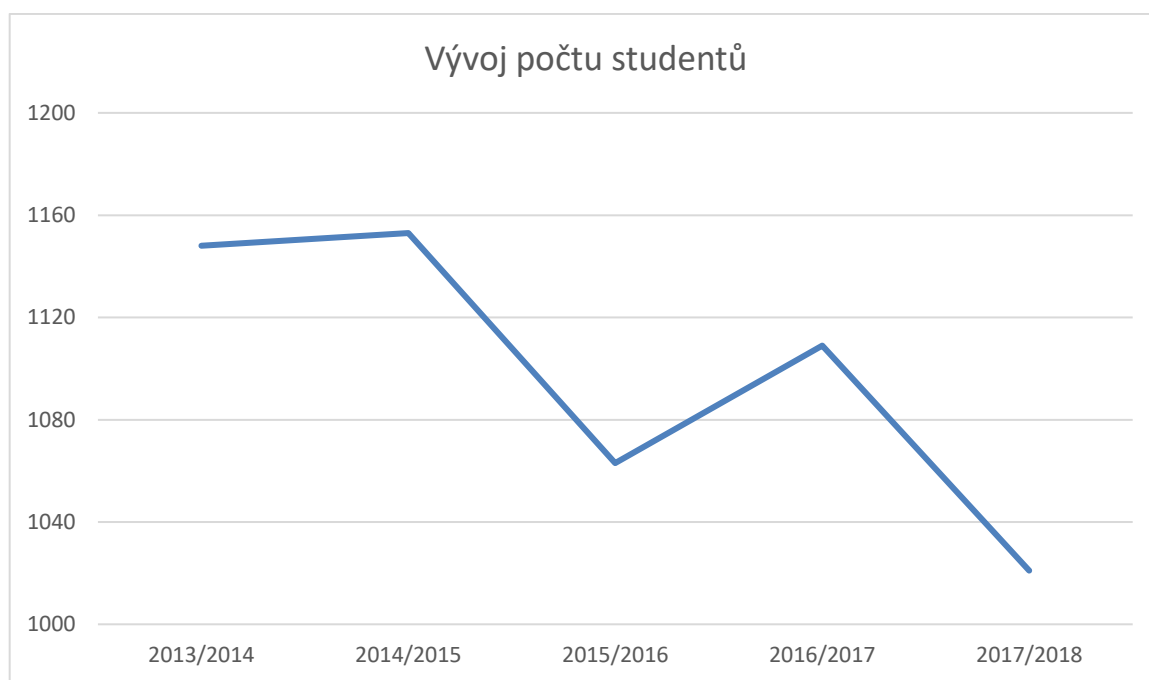
Škola studium připravuje s ohledem na platné zákonné normy, využívá moderní zařízení. O kvalitu výuky se stará velké množství zaměstnanců z řad pedagogického a nepedagogického personálu.

K přijímacímu řízení se žáci mohou přihlašovat tak, jak uvádí školský zákon. V této oblasti došlo od roku 2012 ke změně, díky účinnosti novelizace školského zákona č.472/2011 Sb. Žáci mohou od tohoto roku podávat maximálně dvě přihlášky. Odpovědnost za přihlášku nese zákonný zástupce či žák, pokud je již zletilý.

7.6 Analýza počtu studentů

V současné době se v oborech vzdělávání ukončených závěrečnou zkouškou nebo maturitní zkouškou připravuje na povolání přibližně 1450 žáků. Kromě toho škola ročně

proškolí a vzdělá přibližně 200 účastníků systému dalšího vzdělávání. Využití personálních i výrobních kapacit školy doplňuje oblast produktivních prací a hospodářské činnosti, jejíž výsledky slouží k podpoře vlastního vzdělávacího procesu. O vývoji celkového počtu studentů v posledních pěti letech hovoří následující graf. Z tohoto grafu je patrné, že dochází k mírnému poklesu počtu studentů. Ještě v roce 2013/2014 studovalo na škole 1148 studentů. V roce následném byl zaznamenán mírný nárůst počtu studentů, ale v dalších třech letech je možné spatřit pokles až na 1021 studentů, v roce 2017/2018. Celkový pokles tak činí, v analyzovaných pěti letech, 12 %. Je tak možné si položit otázku co stojí za tímto poklesem. Proto je v dalším textu poukázáno na vývoj v jednotlivých oborech.

Graf 1 Vývoj počtu studentů, zdroj vlastní zpracování na základě Výroční zprávy ESOZ 2013/2018, 2019

Počet studentů v jednotlivých letech je patrný v následující tabulce. Z tabulky je tak možné vyčíst, o jaké obory se zájem zvyšoval a o jaké naopak snižoval. V první řadě došlo k výraznému poklesu o vzdělání obchodní, poté poklesl výrazně obor zedník, tesařské práce a montér suchých staveb. To koreluje s tvrzením, že současné mladé lidi neláká obor zedník. V řadě krajů České republiky školy uvažují o jeho zrušení (Idnes, 2019). Naopak docházelo k růstu zájmu o požární techniku.

	2017/2018	2016/2017	2016/2015	2015/2014	2014/2013
Instalatér	25	21	26	39	48
Zedník	11	15	26	41	58
Tesařské práce	--	--	--	3	6
Montér suchých staveb	7	9	10	15	14
Truhlář	37	46	39	45	48
Elektrikář	98	84	89	98	99
Zámečnick	55	55	46	66	62
Mechanik elektronik	114	134	138	145	161
Strojník požární technik	190	199	176	169	138
Bezpečnost a ochrana obyvatel	121	126	127	127	115
Zdravotnický asistent	127	147	136	160	181
Sociální činnost	67	60	38	27	--
Obchodní akademie	107	185	181	178	186
Stavební provoz	9	28	31	40	32
Zdravotní asistent dálková forma	85	49	81	36	114
Sportovní management	53	--	--	--	--
Celkem denní forma	1021	1109	1063	1153	1148
Celkem dálková forma	85	49	81	36	114

Tabulka 1 Vývoj počtu studentů dle oborů, zdroj vlastní zpracování dle Výroční zprávy 2014-2018, 2019

Nyní je vhodné zkoumat vývoj počtu přihlášených a přijatých studentů. Díky tomu můžeme zjistit, zda škola snižuje počty přijatých studentů, či skutečně klesá zájem o obory.

	2017/2018	2016/2017	2016/2015	2015/2014	2014/2013
Celkem přihlášeno k přijímacímu řízení do oboru s výučním listem	170	162	153	131	144
Celkem přihlášeno k přijímacímu řízení do oboru s maturitou	429	430	413	376	391
Přijato ke studiu s výučním listem	165	160	153	129	141
přijato ke studiu s maturitou	333	330	335	314	343

Tabulka 2 Vývoj počtu hlášených a přijatých studentů, zdroj vlastní zpracování dle (Výroční zpráva 2014-2018, 2019)

Z tabulky je tedy patrné, že žáci, kteří se hlásili do oborů s výučním listem, byli téměř ve všech případech přijati. Jiná situace je patrná u žáků, kteří se hlásili do oborů s maturitou. Zde nebyli přijati všichni žáci. V roce 2013/2014 bylo přijato 87 % žáků. V roce 2014/2015 bylo přijato 83 % žáků. V roce 2015/2016 bylo přijato 76 % žáků a v posledním roce bylo přijato 77 % studentů. Je tak patrné, že je více přihlášených žáků do oborů s maturitou.

7.7 Vývoj zaměstnanců

V následující tabulce je poukázáno na počet zaměstnanců ve škole. Vzhledem k počtu oborů, které se zde vyučují, může každý čtenář předpokládat, že se jedná o velké množství zaměstnanců.

	2017/2018	2016/2017	2016/2015	2015/2014	2014/2013
Počet zaměstnanců na pracovišti teoretického vyučování	54	50	53	55	54
Pracoviště teoretického vyučování Černovická	16	15	4	5	5
Pracoviště teoretického a odborného vyučování Palackého	23	23	13	11	10
Praktické vyučování	22	25	28	39	40
Domov mládeže		9	1	2	3
ekonomický úsek	7	7	7	7	2
školní stravování	2	17	neuveďeno	neuveďeno	neuveďeno
Provozně technický	2	38	5	5	3
Středisko projektů a propagace	2	3	5	2	2
Ostatní pracovníci	5	5	5	neuveďeno	neuveďeno
Propagace	2	50	neuveďeno	neuveďeno	neuveďeno

Tabulka 3 Vývoj počtu pracovníků, zdroj vlastní zpracování dle (Výroční zpráva 2014/2018, 2019)

Z tabulky je patrné, že se počet zaměstnanců v průběhu let mírně měnil, ale nejednalo se o výrazné změny.

7.8 Projekty

Škola se ve velké míře zaměřuje na nejrůznější projekty. Mezi důležité projekty je možné zařadit např. projekt Erasmus. Jedná se o známý projekt, který realizuje nejedna vysoká a střední škola. Smyslem tohoto projektu je realizovat nadnárodní výměnu žáků. Ti jsou poté schopni se lépe orientovat v oborech, které studují. Studenti mají lepší uplatnitelnost na trhu práce, dochází k růstu jejich mobility, mají lepší jazykovou vybavenost, lepší komunikační dovednosti atd. Délka stáže je 14 dnů. Škola provádí výměnu s žáky ze zemí: Velká Británie (Londýn), Německo (Weimar, Hoyerswera), Slovensko (Trnava), Španělsko (Sevilla). Stáže se realizují v rámci těchto oborů: Mechanik elektrotechnik, Mechanik elektrotechnických zařízení, Bezpečnostní systémy, Bezpečnost a ochrana obyvatel, Obchodní akademie, Sociální činnost, Zdravotnický asistent, Zámečnick, Elektrikář (ESOZ, 2019).

Dalším velmi důležitým projektem je projekt nesoucí označení Q3MEE. Projekt reaguje na nové požadavky trhu a přináší možnost rozvoje nových technologií, především v oblasti elektromobility a smart grids. Smyslem projektu je popsat 5 vzdělávacích modulů, které se týkají této oblasti, v jejichž rámci mají vzniknout vzdělávací materiály, elearning a další. Konkrétně se jedná o těchto pět modulů: montér dobíjecích stanic, opravář elektrických pohonů elektromobilů, opravář elektrických přístrojů elektromobilů, montér smart grids se zaměřením na rozvodné sítě, montér smart grids domovních instalací. Jak je tedy z názvu modulů patrné, jedná se o oblasti, které získávají v posledních letech na významu. Není totiž ničím novým, že roste počet elektromobilů. Jak uvádí např. (Irozhlas2, 2019) počet elektromobilů je v současné době kolem 3000 a stále roste.

Poté škola realizovala projekt Moderní škola 4.0. V rámci tohoto projektu tak reaguje na měnící se život všech lidí. Škola si uvědomuje, že je nutné propojit nejrůznější profesní oblasti a z tohoto důvodu proto vytvořila jeden inteligentní dům. V něm hodlá škola dokázat, že moderní technologie neslouží jen pro zábavu, ale i pro prospěch. V domě hodlá využít veškeré alternativní zdroje a spoutat je v jednu technologii. Toho škola dosáhla díky faktu, že se jedná o školu energetickou a stavební. Nový dům je zcela inteligentní a soběstačný. Mimo jiné tak škola pomáhá žákům osvojit si v praxi nabyté znalosti. Pomocí projektu se snaží zaujmout i mladší žáky a děti. Jedná se o model části rodinného domu se dvěma místnostmi, s prvky výroby elektrické energie pomocí obnovitelného zdroje. Jako zdroj obnovitelné energie škola vybrala fotovoltaické panely. Pro měření elektrické energie jsou nainstalovány elektroměry, které ověří energetickou spotřebu domu. Energie by měla dostatečně zajistit optimální vnitřní prostředí pro komfort osob – v domě je nainstalován systém free@home, který zcela ovládá regulaci teploty domu, otevírání dveří, ovládá i venkovní svítidla, žaluzie a osvětlení. Dům je chráněn domovním kamerovým systémem a zabezpečovacím elektronickým systémem, které detekují jakýkoliv pohyb. Dům lze ovládat hlasem pomocí hlasových asistentů Google home a Amazon Echo Alexa, samozřejmostí je dálkové ovládání spotřebičů. Jde o plně funkční model domu o dvou místnostech. Samozřejmostí je využívání domu při výuce, žáci se tak přímo seznámí s různými technologiemi, vyzkouší si jejich nastavení a programování, přínos v praxi je značný. Dochází k úspoře energie, využívání alternativních zdrojů a solárních panelů. (ESOZ, 2019).

Poté škola ve velké míře využívá finance, které nabízí Evropská unie prostřednictvím svých operačních programů. V současné době se jedná především o Operační program pro vědu a vzdělávání. V rámci tohoto operačního programu škola realizuje tyto projekty: Zůstaňte s námi po škole! aneb Rozvoj kompetencí žáků ZŠ a SŠ v Karlovarském a Ústeckém kraji. Poté využila dotace z operačního programu výzkum, vývoj a vzdělávání. V něm realizuje projekt ESOS FUTURE VISION a jiné (ESOUZ, 2019).

7.9 Hospodaření školy

V předposlední kapitole této případové studie je analyzováno hospodaření vybrané školy. O výsledku hospodaření hovoří následující tabulka.

	2018	2017	2016	2015	2014	2013
Náklady	nezveřejněno	110 498 tis. Kč	100 593 tis. Kč	103 957 tis. Kč	99 834 tis. Kč	105 731 tis. Kč
Výnosy	nezveřejněno	110 780 tis. Kč	100 802 tis. Kč	104 520 tis. Kč	99 834 tis. Kč	105 731 tis. Kč
Výsledek hospodaření	nezveřejněno	311 tis. Kč	208 tis. Kč	562 tis. Kč	0 tis. Kč	0 tis. Kč

Tabulka 4 Vývoj hospodaření školy v tis., zdroj vlastní zpracování dle (Výroční zpráva 2014-2018, 2019)

Díky tomu, že je škola příspěvková organizace, nevytváří vysoký zisk. V prvních dvou analyzovaných letech byl zisk analyzované školy nulový. V roce 2015 škola završila rok se ziskem 562 tis. Kč. V roce 2016 dosáhla zisku ve výši 208 tis. Kč a v roce 2017 činil zisk 311 tis. Kč.

Příjmy školy plynuly v první řadě z transferů. V této oblasti se jednalo o různé příspěvky na provoz. V roce 2013 škola přijala transfery na provoz z rozpočtu ÚSC ve výši 20 798 tis. Kč. Transfery ze státního rozpočtu činily 73 780 tis. Kč. V roce 2014 tak škola přijala cca 16 000 tis. Kč. Poté se jednalo o transfery z mlukultury, stipendia, primární údržba, velká údržba atd. Poté škola přijala transfery a dotace ze státního rozpočtu ve výši 71 000 tis. Kč a dotace z města Chomutov činily 10 tis. Kč. Rok 2015 byl pro školu v oblasti dotací velmi příznivý. Škola získala finance z rozpočtu ÚSC ve výši 22 766 tis. Kč. Ze státního rozpočtu získala dalších 71 085 tis. Kč a od jiných poskytovatelů získala 291 tis. Kč. V roce 2016 škola získala z rozpočtu ÚSC transfery ve výši 19 331 tis. Kč a transfery a dotace ze státního rozpočtu činily 71 187 tis. Kč. Od jiných poskytovatelů škola získala 291 tis. Kč. V roce 2017 škola získala z ÚSC jen 19 397 tis. Kč. Z rozpočtu škola získala

80 188 tis. Kč. Jednalo se o různé podpory z odboru vzdělávání, prevence patologických jevů atd. Od jiných poskytovatelů získala škola dotaci ve výši 1492 tis. Kč. Jednalo se o úřad práce Chomutov, město Chomutov, Euroregion Krušnohoří atd.

Náklady školy je možné rozdělit do dvou oblastí a to investiční a neinvestiční. V roce 2013 byly náklady investiční ve výši 550 tis. Kč a neinvestiční náklady činily 102 051 tis. Kč. Náklady neinvestiční byly v roce 2014 ve výši 96 056 tis. Kč a investiční náklady neměla škola v tomto roce žádné. V roce 2015 činily investiční výdaje 6 261 tis. Kč a neinvestiční náklady činily 101 419 tis. Kč. V roce 2016 škola investovala 6 525 tis. Kč a neinvestiční výdaje činily 97 850 tis. Kč. Jednalo se především o náklady na platy zaměstnanců, zákonné odvody za zaměstnance, opravy, údržby, odpisy a jiné. V roce 2017 škola investovala 5 120 tis. Kč a na neinvestiční činnost. Náklady, které souvisí s činností školy, činily v tomto roce 110 469 tis. Kč.

7.10 Organizace školy

Školu řídí ředitel školy, kterého zastupuje jeho zástupce. Poté zde vystupuje Školská rada, která je orgánem školy, umožňující zákonným zástupcům nezletilých žáků, zletilým žákům, pedagogickým pracovníkům školy a zřizovateli podílet se na správě školy. Tento orgán je zřízen v rámci ustanovení § 167 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), v platném znění. Školská rada plní úkoly ve smyslu ustanovení § 168 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), v platném znění. V současné době je složena ze tří zástupců školy (Ing. Ladislav Drlý, Mgr. Bc. Anna-Marie Malá, Ing. Jan Mareš), ze třech zástupců za zletilé žáky a zákonné zástupce nezletilých žáků (Ing. Michaela Brožová, Ondřej Groška, Michal Jelínek) a ze tří zástupců za pedagogické pracovníky školy (Mgr. Eva Čížková, Mgr. Marcela Malíková a Mgr. Marcela Repáčková). Současné volební období této rady je 2019 – 2021 (ESOZ, 2019).

Mimo jiné škola realizuje i Školní poradenské středisko: „RaDoSt = Rada Dostupná Studentům“. Toto středisko je připraveno jak žákům, tak rodičům pomoci při řešení

vzdělávacích a výchovných problémů, pomoci při řešení „šikmé plochy při návykových látkách" a pomoci při volbě dalšího studia či volby budoucího povolání (ESOZ, 2019).

7.11 Prezentace školy

Posledním analyzovaným bodem v této případové studii je prezentace školy neboli její marketing. Jedná se o proces řízení, kde je výsledkem poznání, ovlivňování a v konečné fázi uspokojování přání a potřeb zákazníků školy. Vše musí být realizováno tak, aby škola zajistila i své cíle. (Světlík, 2006, s. 18)

V minulosti byl marketing vzdělávacích organizací velmi opomíjen, je tomu tak i v řadě současných škol. V minulosti nebylo nutné se této aktivitě příliš věnovat, protože poptávka ze strany žáků byla velká, díky demografickému vývoji (vysoké porodnosti). V současné době je tomu však jinak. V dynamicky se měnícím prostředí, jsou na střední školy i střední odborná učiliště kladeny vysoké nároky na vlastní marketing a na aktivity, v rámci nichž jsou získávání noví žáci.

Je proto vhodné se zaměřit na to, zda se analyzovaná škola této aktivitě věnuje dostatečně. V současné době se škola prezentuje např. na výstavě vzdělávání, která se realizuje vždy v listopadu v Chomutově. Také se škola účastní veletrhu TECHNODAYS, Chomutov. Dále je škola pravidelným účastníkem Veletrhu zaměstnavatelů a prezentace chomutovských středních škol. Dále realizuje ve velké míře tzv. náborové akce, v rámci nich se snaží získat nové studenty. Navštěvuje proto řadu základních škol. Mimo to pro žáky základních škol realizovala škola různé aktivity např. Práce v dílnách pro žáky ZŠ, „Sokrates“, Most Prezentační výstava středních škol atd. Poté má škola své vlastní webové stránky, které splňují kritéria přístupnosti internetových stránek. Jsou zde dohledatelné veškeré informace. Poté se škola prezentuje na sociálních sítích. Má profil na Facebooku, Twitteru, Instagramu. V neposlední řadě má vytvořeno velké množství letáků, kterými se prezentuje na výstavách.

8 Závěrečná úvaha o vlastním studiu

Bylo by jistě poetické a líbivé hned na začátku psát o tom, jak jsem byla vždy pilným studentem s kladným vztahem ke všemu, co jej obohacovalo. Skutečnost však byla v mém případě mnohem prozaičtější. Již od první třídy jsem školu spíše trpěla s výhledem, že jednou budu mít po a už se tam nikdy nevrátím. Ten opojný pocit definitivního konce, který přišel po předání maturitního vysvědčení si pamatuji dodnes. Tehdy bych nikdy nevěřila, že se do školy vrátím. O co bláznivější by bylo pomyšlení, že se dokonce vrátím do školních lavic jako hotová učitelka.

Dlouhý čas po maturitě jsem věnovala svým dvěma láskám – anglickému jazyku a cestování. Ty se mi podařilo spojit v jedno při dlouhodobém pobytu po Spojených státech amerických. Ze školy jsem sice mluvnické základy měla, ale nic se člověku tak nezúročí jako skutečný život ve skutečném státě. Získala jsem jistotu a určitou drzost, kterou jsem ve vyučovacích hodinách cizího jazyka postrádala.

Po návratu domů jsem se věnovala ryze výdělku peněz. Denně jsem dojížděla daleko do hlavního města, kde jsem pracovala na pozici, ve které jsem měla možnost uplatnit své jazykové schopnosti. Až příchod nové lásky, stěhování a myšlenka na rodinný život mne donutila pohled na budoucnost přehodnotit. V obci nacházející se jen několik kilometrů od mého bydliště bylo místní základní školou vyhlášeno výběrové řízení na pozici učitel anglického jazyka. Byla jsem překvapena, jak krátce mi tehdy trvalo rozhodnutí, že „do toho půjdu“. Druhou stranou jsem se tedy vrátila do míst, která mi v minulosti naháněla obavy. Velice brzy jsem se s novou rolí spřátelila. Mohu říci, že učitelství mi dávalo v profesním i osobním životě opěrný bod, kdy jsem si věřila. Do školy jsem poprvé v životě chodila s radostí. Již po krátkém čase se nade mnou ale začaly vznášet útržkovité informace o tom, že další vzdělání bude pro nepromované pedagogy nutností. A bylo to zpět, ta úzkost, ta nechuť. Pomyšlení, že bych se měla vrátit do školních lavic, mne naplňovalo nepříjemným chvěním. Byla jsem rozhodnuta, že pokud tato povinnost nastane, ze školství odejdu.

Zásadní změna v mém osobním životě mne donutila k odchodu z milované základní školy. V dalekém městě jsem nastoupila na jinou velkou školu. Zde jsem se s prostředím ani

s kolegy a žáky nesžila. Prostředí pro mne bylo příliš neosobní a soutěživé. Přejít do jiného zařízení jsem tehdy cítila jako nutnost. A konečně jsem tedy učila na současné Střední odborné energetické škole. Místního prostředí jsem se zpočátku obávala. Přeci jen jsem měla poprvé v životě učit velké děti, které jsou v mnoha případech již téměř hotovými dospělými. I když jsem si musela osvojit zcela odlišné vyučovací metody, výuka mne bavila. Velmi mne naplňovaly i určité bohatší zkušenosti mých studentů. V hodinách bylo možné více diskutovat, byly dynamičtější. Dostala jsem i svou první třídu. Poprvé v životě jsem tedy byla třídní učitelkou. Ke studentům jsem přilnula. A tak jsem se v době, kdy již nebylo jiné cesty, přihlásila s úzkostí v břiše na dálkové studium.

Musím přiznat, že v počátcích jsem si procházela pocity beznaděje a svírající paniky. Nevěřila jsem, že to zvládnou. Velice si vážím téměř tříleté podpory vedení mé školy i kolegů, díky které jsem dokázala skloubit náročné studium s pracovními povinnostmi. Po prvotním plachém seznamování s akademickým prostředím a novými kolegy – spolužáky nastoupilo hektické období naplněné pracovními, studijními i rodinnými povinnostmi. Z přednášek jsem mnohdy domů jezdila zcela na pokraji sil, nedokázala jsem si představit, jak z této výuky „dám zkoušku“. Tyto pocity se objevovaly vždy hlavně tam, kde jsem o probíraném tématu či celém předmětu netušila vůbec nic. Postupně jsem v tomto směru sice rámcově informace získala, ale moudřejší jsem většinou nebyla. Právě naopak. Nutkání „to zabalit“ bylo stále aktuálnější, čím více předmětů, jež mi nebyly blízké, přibývalo. Ani ty pro mne zajímavé nebyly pohádkovou procházkou. I zde bylo nutné látku pochopit a naučit se ji, což bylo pro mne jako pro typického „antižáka“ velmi stresující a nepředstavitelné hlavně v počátcích studia. Nebyla jsem již zvyklá se natvrdo učit. Zalehnout ke knihám jsem neuměla. První semestr pro mne znamenal šok, kdy jsem si tento um musela osvojit. Nebylo jednoduché svůj volný čas, který jsem dříve věnovala bohatým sportovním i kulturním aktivitám, propůjčit něčemu jinému. Na začátku jsem potřebu vzdělání vnímala jako nutné zlo pro možnost setrvání v učitelském oboru. Nemůžu přesně specifikovat období, kdy se ten pocit povinnosti transformoval, a já začala vysokou školu vnímat jinak. Po úspěšném, ale náročném ukončení prvního semestru jsem si byla stále více jistější. Vždyť jsem to přeci zvládla, i když jsem v to před žádnou zkouškou nevěřila. Významnou roli v mém pozitivním obratu hráli kantoři, kteří disponovali nejen výbornými odbornými znalostmi, ale věřili v nás. Chápali náročnost, jež s sebou dálkové

studium při zaměstnání nese. Na tomto místě považuji za potřebné zavzpomínat na hodiny biologie a zdravotní vědy, které mne naprosto okouzly. Přednášející nám dokázali předmět podat poutavě a s úžasnou lehkostí, kdy jsem mnohokrát ani neodchytila nic s toho, co se v jejich průběhu dělo mimo přednášené téma. Studium se tedy stalo mým dobře snášeným a místy i velmi příjemným společníkem.

Největší výzvou pro mne však byla bakalářská práce, neboť jsem nikdy žádnou práci podobného rozsahu nevytvořila. Když jsem se konečně odhodlala a k práci si sedla, zjistila jsem, že nevím, jak na to. Myslela jsem si, že to prostě nějak napíše „od stolu“, což se záhy ukázalo jako velmi bláhové. Zjistila jsem, že sepsání takové práce přináší kromě umění práce s jazykem i potřebu faktického poznání problematiky. A protože jsem si zvolila značně osobní téma, vybrala jsem si samozřejmě oblasti, které se mne různými způsoby dotýkají. A opět zde sehrál významnou roli oblíbený anglický jazyk a můj pozitivní vztah k cestování a zahraničním zkušenostem. S těmito zájmy jde dobře dohromady i vybraná kniha a stáž studentů - budoucích pracovníků hasičských záchranných sborů – v Německu.

Zvolené literární dílo je učebnicí pro elektro obory. Její studium mi přineslo kromě cíleného přínosu studentům i přidanou hodnotu mně samotné v podobě obohacení a prohloubení mých osobních znalostí. Neboť upřímně, kdo z běžných uživatelů či učitelů všeobecných oborů by zvládl konverzovat v obchodě s elektrikářským vybavením. Z mého pohledu je učebnice velmi dobře zpracována, ale jsem člověk velmi tvůrčí, a proto ji velmi často prokládám úkoly poutajícími pozornost dospívajících studentů. I přesto, že si nemohu na nedostatek zájmu svých žáků stěžovat, velmi často dostávám otázku týkající se nesmyslnosti studia jazyků při přípravě k manuálnímu povolání. A zde se já tážících ptám, v čem ten smysl oni naopak samotní vidí. Nakonec si vlastně studenti výčtem přínosů sami sobě přiznají, že vše smysl má, pokud to člověka jakýmkoliv způsobem obohatí.

A to je vlastně i takovým mým osobním mottem, neboť pro mne samotnou má smysl vše, co mně či mému okolí přinese vítanou hodnotu, byť se jedná o záležitost sebevíc triviální či vymykající se z linky mého běžného života pozitivním a někdy i negativním způsobem. Velmi zdařilým příkladem může být mé vlastní dálkové studium zpočátku tak skepticky vnímané. Učitelství je v současnosti mým povoláním, mým koníčkem i hnacím motorem.

Skrze své zkušenosti mohu budovat vědomosti druhých a stát tak na prahu jejich vlastních zkušeností.

9 Příprava na výukovou lekci

Obor: Strojník požární techniky

Třída: PO3 – 10 žáků

Vzdělávací předmět: Anglický jazyk

Délka výuky: 1 hodina

Téma výukového bloku: Jazyková příprava na odbornou stáž

Cíl výuky: Seznámit žáky s městem pobytu odborné stáže v Německu a odbornými slovíčky a frázemi

Klíčová slova: stáž, zachránit, kouř, tepelný kontejner, simulace požáru, havarované vozidlo, první pomoc, lezecký výcvik, dýchací maska, ochranný oděv

Mezipředmětové vztahy: Zeměpis Německa, historie spolkové země Saska města Hoyerswerda

Výukový materiál: Prezentace, pracovní list, videa, mapa, dataprojektor, fotky, obrázky

Obsah a struktura vyučovací jednotky

8:00 – 8:10 – Úvod

Zahájení vyučovací jednotky. Zápis do třídní knihy a představení tématu. Předem určený žák promítá prezentaci o saském městě Hoyerswerda, kterou si doma vytvořil. Žák pracuje samostatně, prezentaci nečte, mluví anglicky.

8:10 – 8:15 – Prezentace tématu

Pomocí žákovi prezentace se žáci seznamují s městem, kde budou trávit odbornou stáž, učitel doplňuje informace a žáci si zapisují důležité body

8:15 -8:40 – Hlavní část

Učitel píše na tabuli slovíčka a fráze, která žáci budou během jejich odborné stáže potřebovat. Žáci si je zapisují a procvičují nahlas správnou výslovnost.

Učitel rozdá předem připravené pracovní listy s rozhovorem a studenti si jej ve dvojicích nacvičují. Poté zkouší již bez čtení rozhovor předvést před ostatními žáky. Všichni se postupně vystřídají.

Učitel používá materiálové prostředky např. vlajka a mapa Německa, fotky přístrojů a pomůcek, které budou na stáži používat a tím se žáci učí nová slovíčka a fráze

8:40 -8:45 – Závěr

Učitel opakuje důležitá fakta tím, že pokládá žákům otázky a ti na ně anglicky odpovídají. Pokud si nejsou jistí, nahlíží do svých poznámek a pracovních listů.

Pozorovací arch z hospitace

Hospitující: Ing. Miloš Holopírek

Vyučující: Michaela Imrová

Dne: 25.4.2017

Třída: PO3

Předmět: Anglický jazyk

Č. hodiny: 1

Počet žáků/přítomno: 10

Téma/učivo: Jazyková příprava na zahraniční stáž

Hodina: 7.

1 Téma a název, stanovení cílů hodiny, struktura hodiny, průběh (schéma) hodiny

* **Téma a název hodiny:** oznámení tématu, učiva, názvu hodiny

* **Stanovení a oznámení cíle hodiny:** soulad učiva s výchovně vzdělávacím cílem, návaznost na předcházející hodiny, zda vzbuzuje formulace cíle zájem žáků, zda vědí žáci, co se od nich v hodině očekává

* **Struktura hodiny:** tradiční, s prezentací, opakovací, netradiční

* **Průběh (schéma) hodiny** – Zahájení, prezentace, výklad nového učiva, procvičování nových slovíček a frází, rozhovory ve dvojicích, opakování a závěr

2 Úroveň výkladu (procvičování, opakování)

2.1 Stránka odborná:

* **Interpretuje vyučující učivo věcně správně?**

ano

* **Nepřesnosti a chyby**

žádné

* **Mezipředmětové vztahy**

Zeměpis Německa, Historie Saska

* **Aktuálnost a sledování vývoje oboru:**

ano

* **Zpracování obsahu učiva:** tvořivě, schematicky,

* **Zaměření na klíčové dovednosti:** komunikativní, práce s informacemi,

2.2 Stránka metodická:

* **Použité metody a formy výuky:** tradiční, moderní, rozvíjející, problémové, projektové

* **Modernizace:** obsah, metoda a forma, pomůcky, organizace

* **Způsob podání učiva:** vyvozuje, sděluje,

3 Didaktická úroveň vyučovací hodiny

* **Aktivita žáků:** reaktivní

* **Učitelovy otázky:** zjišťující, vztahové, připravené, nahodilé

* **Užití tabule a učebních pomůcek:** funkční, organizované, neužívá, využívání audiovizuálních pomůcek

* **Splnění cíle a vedení pedagogické dokumentace:** v pořádku

4 Další posuzované okolnosti v průběhu hodiny

- * **Zápis do třídní knihy:** v pořádku
- * **Chování žáků:** chování v souladu se školním řádem. Žáci aktivně pracují
- * **Pořádek a hygiena ve třídě:** třída uklizená, větraná, hodila začala včas
- * **Pohyb:** vyučující účelně chodí
- * **Hlas:** výrazný,
- * **Písmo:** zřetelné
- * **Řeč:** spisovná, plynulá,
- * **Styl:** autoritativní, demokratický
- * **Pedagogický postřeh:** pohotový, aktivizující
- * **Stav sešitů a učebnic:** pracovní listy, vlastní materiály učitele
- * **Organizace podmínek:** připraveno, materiálně i prostorově
- * **Kontrola:** reprodukční,
- * **Časový plán:** dodržuje
- * **Plán práce:** dodržuje, improvizuje, účelně,

5 Závěry a doporučení projednaná s vyučujícím

Závěr o práci: tvořivá, netradiční

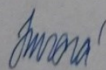
6 Navržená opatření:

žádná

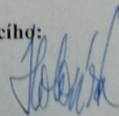
Hospitace zapsána do třídní knihy!

Zápis vyhotoven ve 2 exemplářích a projednán s vyučujícím dne: .....

Podpis vyučujícího:

Podpis hospitujícího:

10 Seznam literatury

- BOUČEK, Ladislav. Bezpečnost a ochrana zdraví při práci: *Bezpečnost a ochrana zdraví při práci (BOZP) spočívá především ve vytváření podmínek pro výkon práce v bezpečném a neohrožujícím prostředí* [online]. [cit. 28. 11. 2019]. Dostupné z: <http://www.msmt.cz/ministerstvo/bezpecnost-a-ochrana-zdravi-pri-praci>
- ESOC, [cit. 20.8.2019]. Dostupné z URL: <http://www.esoz.cz/>
- Výroční zprávy ESOZ, [cit. 20.8.2019]. Dostupné z URL: <http://www.esoz.cz/>
- Idnes, [cit. 20.8.2019]. Dostupné z URL: https://www.idnes.cz/liberec/zpravy/zednik-tesar-skoly-studenti-mladi-ruseni-oboru.A180312_141745_liberec-zpravy_jape
- HANZALOVÁ, Jana. *Profesiografie a profesiografické rozbory* [online]. 2008 [cit. 15.8.2019]. Dostupné z: <https://tvv-journal.upol.cz/pdfs/tvv/2008/01/17.pdf>
- Charakteristika UPVOV* [online]. [cit. 22.8.2019]. Dostupné z: <http://pages.pedf.cuni.cz/kssp/charakteristika-ucitelstvi-practickeho-vyucovani-a-odborneho-vycviku/>
- KALHOUS, Zdeněk. Školní didaktika. Olomouc: Vydavatelství Univerzity Palackého, 1998. ISBN 80-706-7920-4
- KALHOUS, Zdeněk a Otto OBST. Školní didaktika. Vyd. 2. Praha: Portál, 2009. ISBN 978-80-7367-571-4
- KOHOUTEK, Rudolf. *Profesiogramy – odborné popisy práce* [online]. 4.1.2009 [cit. 15.8.2019]. Dostupné z: <http://rudolfkohoutek.blog.cz/0901/profesiogramy-vyber-a-rozmistovani-pracovniku>
- Kritéria pro studijní a pracovní podmínky* [online]. 2018 [cit. 22.8.2019]. Dostupné z: <http://www.nuv.cz/eqavet/kriteria-kvality>
- KURELOVÁ, Milena. Profesiografie učitele. In: *Pedagogická orientace: vědecký časopis České pedagogické společnosti*. Brno: Česká pedagogická společnost, 1996, s. 39-48. ISSN 1211-4669.

LMC, [cit. 20.8.2019]. Dostupné z URL: <https://www.lmc.eu/cs/magazin/clanky/co-ceske-firmy-skutecne-ocenuji-na-spolupraci-se-skolami/>

Nově koncipovaný studijní program Učitelství praktického vyučování a odborného výcviku [online]. [cit. 15.8.2019]. Dostupné z:

https://www.pdf.upol.cz/fileadmin/userdata/PdF/katedry/ktiv/Studijni_obory/2018_nove_obory/Letak_UPOV_Bc.pdf

PALÁN, Zdeněk. *Praktické vyučování* [online]. [cit. 16.8.2019]. Dostupné z: <http://www.andromedia.cz/andragogicky-slovník/prakticke-vyucovani>

PECINA, Pavel. *Pedagogická a odborná způsobilost učitele praktického vyučování*. In: *Pedagogická příprava učitelů praktického vyučování*. Praha: Národní ústav pro vzdělávání, 2018. ISBN 978-80-7481-201-9.

PECINA, Pavel. *Pedagogická a odborná způsobilost učitele praktického vyučování*

[online]. 30.11.2017 [cit. 22.8.2019]. Dostupné z:

http://www.nuv.cz/uploads/TTnet/2017/03._PECINA_PAVEL.pdf

Pedagogická příprava učitelů praktického vyučování [online]. 30.11.-1.12.2017 [cit.

22.8.2019]. Dostupné z:

http://www.nuv.cz/uploads/TTnet/2017/Sbornik_TTnet_final18_1_1_.pdf

Praktické vyučování žáků – Průvodce pro malé a střední podniky [online]. [cit. 16.8.2019].

Dostupné z:

https://www.komora.cz/files/uploads/2017/02/PRIRUCKA_pro_male_a_stredni_podniky.pdf

PRŮCHA, Jan. *Moderní pedagogika*. Praha: Portál, 2009. ISBN 978-80-7367-503-5.

Stake, R. Qualitative Case Studies. In Denzin, N., Lincoln, Y. (eds.). *The Sage Handbook of Qualitative Research*. Thousand Oaks: Sage Publications, 2005.

Sedláková, R., *Výzkum médií*. Praha: Grada Publishing, 2015. ISBN 80-247-3568-7.

Světlík, J., *Marketingové řízení školy*. Praha: ASPI, 2006, ISBN 80-7357-176-5

Učitel praktického vyučování SŠ textilní [online]. [cit. 22.8.2019]. Dostupné z: <https://nsp.cz/jednotka-prace/ucitel-practickeho-vyucov-b4d9>

Zákon č. 563/2004 Sb. o pedagogických pracovnících a o změně některých zákonů [online]. 12.1.2016 [cit. 15.8.2019]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2004-563>

11 Přílohy

Příloha 1: Osvědčení o absolvování programu celoživotního vzdělávání

ČESKÁ REPUBLIKA

Univerzita Jana Evangelisty Purkyně v Ústí nad Labem
(Název veřejné nebo státní vysoké školy.)

Č. *DPS 207/2006*

OSVĚDČENÍ
O ABSOLVOVÁNÍ PROGRAMU CELOŽIVOTNÍHO
VZDĚLÁVÁNÍ

Michaela I m r o v á
(Jméno a příjmení.)

6. března 1976 v Chomutově
(Datum a místo narození, příp. též rodné číslo.)

ukončil/ukončila program celoživotního vzdělávání mimo rámec studijních programů podle § 60 zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách),

doplňující pedagogické studium pro vychovatele

Pedagogická fakulta Univerzity Jana Evangelisty Purkyně v Ústí nad Labem
(Fakulta nebo jiná součást vysoké školy.)

a absolvoval/absolvovala studium, popřípadě vykonal/vykonala zkoušky z předmětů:

<i>Pedagogika</i>	<i>s prospěchem</i>	<i>výborně</i>	<i>dne 12. dubna 2006</i>
<i>Psychologie</i>	<i>s prospěchem</i>	<i>velmi dobře</i>	<i>dne 12. dubna 2006</i>
<i>Metodika zájmové činnosti</i>	<i>s prospěchem</i>	<i>výborně</i>	<i>dne 12. dubna 2006</i>
<i>Závěrečná práce</i>	<i>s prospěchem</i>	<i>velmi dobře</i>	<i>dne 12. dubna 2006</i>
	<i>s prospěchem</i>		<i>dne .....</i>
	<i>s prospěchem</i>		<i>dne .....</i>
	<i>s prospěchem</i>		<i>dne .....</i>

Doc. PhDr. Zdeněk Havel, CSc.
Rektor

Doc. PhDr. Zdeněk Radvanovský, CSc.
Děkan

V *Ústí nad Labem* dne *12. dubna 2006*

VSP/2982/60 A 003975

Příloha 2: Cambridge English Level 2 Certificate in ESOL International

CAMBRIDGE ENGLISH
Language Assessment
Part of the University of Cambridge

THE QUEEN'S AWARDS
FOR ENTERPRISE:
2015

**Cambridge English Level 2 Certificate in
ESOL International (Advanced)***

This is to certify that

MICHAELA IMROVA

has been awarded

Grade C

in the

Certificate in Advanced English

Council of Europe Level C1

Overall Score 185

Reading	170
Use of English	185
Writing	186
Listening	197
Speaking	187

Date of Examination **DECEMBER (CAE1) 2016**
Place of Entry **PRAGUE**
Reference Number **16CCZ0015093**
Accreditation Number **500/2598/3**

Saul Nassé

Saul Nassé
Chief Executive

*This level refers to the UK National Qualifications Framework

Date of Issue 24/01/17
Certificate Number 0056408750

01507182

Regulated by

Ofqual

For more information see <http://register.ofqual.gov.uk>

Corff dylfnu cydnabyddedig

Recognised awarding body

Číslo osvědčení: ZH035423

Centrum pro zjišťování výsledků vzdělávání, IČ: 7202945,
Jankovcova 933/63, 170 00 Praha 7 – Holešovice, vydává podle § 80 zákona č. 561 o předškolním,
základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů

OSVĚDČENÍ

o způsobilosti k výkonu funkce

SPOLEČNÁ ČÁST MATURITNÍ ZKOUŠKY

Michaela Imrovádatum a místo narození
6. března 1976, ChomutovNázev funkce: **Hodnotitel ústní zkoušky**
Zkušební předmět: **Anglický jazyk**

Odborná příprava

Časová dotace: 19,5 hod.

Obsah:

- 3.2.0 Úrovně maturitní zkoušky z cizího jazyka a jejich vztah k úrovním SERRJ
- 3.2.0.4 Společný evropský referenční rámec pro jazyky (SERRJ) – ústní projev a interakce
- 3.2.3.1 Metodologie ústní zkoušky – anglický jazyk
- 3.2.4.1 Hodnocení ústní zkoušky – anglický jazyk
- 6.1.8.2 Organizace dílčí ústní zkoušky ze zkušebního předmětu – cizí jazyk

Datum složení zkoušky: 23. ledna 2017

Platnost osvědčení je omezena ustanovením § 42 vyhlášky č. 177/2009 Sb. v platném znění.

Osvědčení je dokladem pro jmenování do výše uvedené funkce.

Datum a místo vydání:
12. února 2017, Praha
Ing. Jiří Zíka
ředitel